

Taxa postala
plátite in num.
No. 224713/929.

10. Telefon: 9-77. Előfiz.
Havonta 110, negyedévr.
évre 600, egészévre 1200.
Földre: Havonta 2, neg.
félre 12, egészévre 20 c.
detések díjszabás szerint.
"KELET" az erdélyi és bá.
dóság egyetlen politikai
Cikkeink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Diszter 2., I. em.

Dr. Rámásetter Róbert

BUDAPEST

KELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPI LAP

Bérmentlen
leveleket nem
fogadunk el.

Ara 5 lej

— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jánbor
Ferenc. Bucuresti szerkesztő Hát-
szegi Ernő, Strada Matei Milo 5.

Szombat, 1935 május 4.

5695. EV.
IJAR 1.

XVIII. EVF.
98. SZÁM.

Pácizs és Moszkva szövetsége

Tegnap este fénykor órák a kortársi történelem örömtetője felmérhetetlen jelentőségű pereken siklott át zajtalanul. Ebben az időpontban parafalták Laval francia külügyminiszter és Potemkin párizsi szovjetkötvet azt a francia-orosz szerződést, amely az idők súlyát és komorságát véve alapul, sokkal többet jelent és várható következményeiben felmérhetetlenül jelentőségesebb, mint az a másik francia-orosz szövetség, amelyet a harmadik francia köztársaság hajdani kormánya a cári orosz kormánnyal kötött, a világháborút megelőző években.

Az első francia-orosz szövetség a hajdani német császárság ellen jött létre, a német militarizmus elleni félelem tette lehetővé, ez az új szerződés a cári orosz birodalom romjain ujjépülő orosz szocialista köztársaságok és a formájában régi, de belső strukturájában szintén lényegesen megváltozott francia köztársaság között kötött meg, — de a világháború utáni halottaitól sokkal borzalmasabb alakban feltámadt, új-militarista Németország ellen irányul újra.

Ami azt jelenti, hogy Oroszországban és Franciaországban a világháború utáni idők szelleme lényeges változást idézett elő, csak Németország, Európának ez a szerencsétlen fenegyereke az, mely nem változott.

A német militarizmus eme változhatatlansága, örök veszélyessége és imperializmusa tette lehetővé, hogy a polgári tradíciókon, a francia forradalom hagyományain felépülő mai Franciaország katonai és politikai szövetségét kössön a polgári világot teljesen negligáló, új-forradalmi irányzatot követő szovjetekkel.

Ez a szövetség minden bizonnyal mindkét fél részéről mély megfontolások után jött csak létre. Franciaország népében legalább olyan elevenen kell hogy éljen a német militarizmus elleni gyűlölet és félelem, mint a szovjetek polgáiraiban, ha a nagy elvi és világnézeti ellentét ellenére is csak ez az új szövetség tudja biztosítani mindkét nép számára a biztonság és a sikeres védelem lehetőségét.

A francia kispolgár — a megkötött szövetség szerint — sokkal kevésbé tart egy francia-orosz szövetség esetleges világnézeti és forradalmi lehetőségeket tartogató veszélyétől, mint a német szoldatészka minden civilizációt és emberiséget letipró csizmáitól — s az orosz szovjetpolgár számára is sokkal szimpatikusabbnak tűnhet fel a polgári Franciaország demokráciája, mint a német szocializmus sok tekintetben bolsevik-módszerekkel leutánozó, de minden emberiséget, speciális haladást és békét tagadó fasizmusa.

Az új francia-orosz szerződés megkötéséhez azonban minden bizonnyal nemcsak ezek a lélektani vonatkozások, a német militarizmus elleni gyűlölet és félelem vezettek, hanem olyan messzebbmenő kombinációk is, amelyeknek felismerése úgy az orosz, mint a francia diplomácia éleslátására vall.

A tegnap aláírt szövetségi szerződés Párizs és Moszkva között mindkét ország számára a lét vagy nemlét kérdését jelenti. Úgy az orosz, mint a francia külpolitika két év alatt, főleg azonban az utóbbi hónapok németországi eseményeinek hatása alatt félreérthetetlenül felismerte, hogy a Harmadik Birodalom a militarizmus és a háború szellemével áll vagy bukik s ha Európa két legnagyobb szárazföldi hatalma nem áll utjába az egyre renitensebb, egyre pökhendibb, egyre vakmerőbb német expanziós törekvéseknek, úgy a német tábornokok s a német horogkereszt huligánjai újra vérbe és vasba fogják tiporni az amugyis labilis békét s a poklok kénkövével fogják elárasztani a gyöngye lábakon álló európai civilizációt.

Hitler Franciaország felé irányuló békefrázisaival — amint ezt a francia diplomácia helyesen ismertette fel — csak időt akart nyerni a fegyverkezésre. Oroszország ellen irányuló háborús szándékait azonban még csak véka alá sem rejtette a Führer és

Tatarescu miniszterelnök optimista kijelentései

„A kormány büszke sikereire“. Miért kellett új adókkal megterhelni az országot

Bucuresti, május 3. (Az Uj Kelet tud.) Tatarescu miniszterelnök ma délelőtt magához kérte a sajtó képviselőit és a következőket mondotta:

— Ezuton akarok köszönetet mondani a sajtónak azokért a bizalommal teljes és megértő szavakért, amelyekkel a kormány által készített és a legfőbb nemzetvédelmi tanács által elfogadott hadfelszerelési tervezet fogadták. A legtöbb lap által tanúsított magatartás bizonyítja, hogy az ország, védelmét érdeklő problémákkal szemben a véleménykülönbségek megszűnnek és helyt adnak a köz érdekei iránti elfoglaltságnak. Az egész közvélemény lelkiállapotát tükrözik vissza a lapok, amelyek megértették, hogy az ország hadserege számára áldozatokat kell hozni. A kormány megelégedéssel vesz tudomást erről a magatar-

tásról.
A legsúlyosabb gazdasági és pénzügyi válság idején kellett új adókat kivetnünk az országra. Nem tettük könnyű szívvel, de még azzal a veszéllyel szemben is, hogy szembetaláljuk magunkat a demagógiával, nem haboztunk egy pillanatra sem, mert a hadsereg szükségleteinek kielégítését elsőrendű kötelességnek tekintettük. A kormány büszke arra, hogy ezt megtettük és mint románok, boldogok vagyunk, hogy az ország megértett. Mindenünnen az összes társadalmi rétegekből, a napokban biztató és helyesítő szavak érkeztek. Meg fogjuk őrizni e megnyilatkoztatásokat: a megpróbáltatások és az üres agitációk zaján uralkodva a felelősség hangja feljogosít arra, hogy bizalommal és optimizmussal nézzünk a jövő elé.

Titulescu egyórás tanácskozást folytatott Párizsban Lavallal Romániát érintő ügyekben

Antonescu pénzügyminiszter tanácskozása Flandinnal

Párizs, május 3. (Rador.) Titulescu Dél-franciaországból jövet a fővárosba érkezett.

A román külügyminiszter a pályaudvarról egyenesen a külügyminisztériumba ment, ahol több, mint egyórás tanácskozást folytatott Lavallal. Távoztakor kijelentette, hogy látogatása magánjellegű volt, de felhasználta az alkalmat, hogy Lavallal bizonyos Francia-

országot és Romániát, illetve a kisantantott érdeklő ügyeket megvitasson.

Titulescu ma délután Antonescu pénzügyminiszter kíséretében újabb felkereste Lavalt. A pénzügyminiszter egyébként ma délelőtt Flandin miniszterelnöknel volt kihallgatáson. Titulescu holnap továbbutazik Bucurestibe.

kenyéradógazdája: a Reichswehrrel egyesült nehézipari és finacekapitalista óriáströsz.

Az orosz-francia szerződés utjában elvi és gyakorlati kérdések már régen nem állottak. Ami ennek a szerződésnek létrejöttét késleltette: Anglia kétes magatartása volt, amely abban a hiszemben, hogy Németország részéről öt nem fejegeti veszély — kontinentális viszonylatokban minden áron semleges akart maradni.

A német külpolitika agresszivitása sokáig sikerrel épített erre az angol magatartásra. Am a Harmadik Birodalom ezt az angol semlegességet csak ideig-óráig tudta biztosítani a maga számára, hogy azután szinte máról-holnapra Angliát is sikerrel maga ellen bősztítse.

Sir John Simon berlini látogatása, a német légi fegyverkezés perfid bejelentése, a Führer tengerészeti követelése és legutóbb a német tengeraltjárók építésének megkezdése vastörvényszerűséggel vezettek el az angol semlegességi politika feladásához, a Macdonald-levélehez és így immár csaknem nyíltnak mondható németellenes angol magatartáshoz.

Az angol külpolitika pálfordulása teremtette meg azt a lélektani pillanatot, amelyben végre lehetségessé vált az orosz-francia paktum megkötése anélkül, hogy ezáltal komplikációk merüljenek fel és az angol-francia és az angol-orosz viszonyban veszélyes szakadékok mélyüljenek ki. Angli. e pillanatban még nem áll az angol-orosz paktum közvetlen érdekelteitől, de az újra megindult angol légi és tengerészeti fegyverkezés annak bizonyossága, hogy a perditő pillanatokban majd Anglia sem fog tétlenül maradni a német militarizmus fenyegetéseivel

Külpolitikai figyelő

Hitlernek nem kell diplomáciai siker. Minden megint rendben megy. Lassan járjuk a kijelölt utat, amelyről nem lehet még tudni, hogy célhoz vezet-e? De nincs baj, nincs zavar, nincs izgatottság — járt utakon halad megint Európa diplomáciája. És ez a fontos, nem lehet az örökkévalóság számára építeni. Nem is jut ez ma eszébe senkinek. De talán a holnapra mégis kellene gondolni.

Szenzáció volt a németek genfi elíteltése. Csodálkozással vette tudomásul a világ, hogy a németek nem feleltek, nem reagáltak semmivel. Mert a német tiltakozó jegyzék semmi sem volt. Hitler most lenézően összehívja bábparlamentjét, hogy ott szankcionáltassa külpolitikáját. Ez a semminél is rosszabb. Ez guny.

Beck lengyel külügyminiszter Genfben a franciákkal a németek ellen szavazott. Változást vártunk a német-lengyel viszonyban. Azt lehetett gondolni, hogy a németek felháborodnak a lengyel hűtlenség miatt. De a nemzeti szocialista sajtó barátságosan ir Beckről, megérti, hogy nem cselekedhetett másképp, hogy presszionáltak és nagyon jól emlékezik a lengyel külügyminiszter minden germanofil kijelentésére. A németek a lengyel hűtlenségről is barátságosan beszélnek, csak hogy ne keljen reagálniok. A lengyel szövetség sem számít nekik. Mintha érzéketlenek lennének egy idő óta minden iránt, ami kívülről jön.

A világ csodálkozott és azután vállalt vont: semmi sem történt. Meg is rémülhetett volna pedig. Az történt meg, hogy a német diplomáciának nem kell diplomáciai siker, nem törődik a diplomácia sikertelenséggel. Ez ugyanaz, mint mikor a részegnek nem kell a bor, a kápszinak nem kell a pénz, az élőknek nem kell az élet. Ez nem történhetett meg ok nélkül, mint ahogy nem is történt meg. A német a maga külön, abszolút törvényeinek vakon engedelmessé, háborúra készül. Nem törődik az étellel és a halállal, miért törődjön a diplomáciával? Csak az a fontos most, hogy elég textilanyaga, elég élelmiszere legyen háború esetén. Romániában is olyan kolosszális mennyiségű élelmiszer-, konzervmegrendeléseket eszközöltek a németek a napokban, amilyeneket gyáraink nem is képesek szállítani.

Csak azzal törődik Hitler, hogy hadserege legyen teljes, semmi más nem érdekli, senki másra nincs tekintettel. Képzette légitöltőtájt és most tengeri hajóhadát fejlesztli, hivatalosan is lesznek tengeraltjárói. Tudja jól, hogy a szigetország Angliát éppen légi és tengeri flottájának növelésével ingerelheti maga ellen. Angliában most megint németellenes a hangulat. De megdöbbenve látjuk, hogy az angolokkal sem törődik már. A hadsereg fejlesztése az ő egyedüli célja. Nyiltabban alig is lehetett ezt megmondani, mint ahogy Göring május elsejei beszédében tette.

A németek minden gondolata a háborúra összpontosul. Gazdasági életüket a háború lehetősége determinálja már most. Háborút akarnak vagy csak fenyegetőznek a háborúval? Senki sem tud erre a kérdésre felelni. Ez a sokáig mindenképpen kötelekbe nyomorított nép inferióritás komplexumától hajtvá, teljes erejével veti magát a vad kiélési lehetőségekbe. A német diktatura nem higgadt le, mint Sztalin vagy Mussolini parancsuralma. A nemzeti szocializmusnak állandó mámor, állandó katonai mámor kell. Ez nekik megkönnyebbülés. Talán ezzel meg is elégednek. De mindenesetre még idő kell nekik arra, hogy felkészüljenek a háborúra.

A velencei értekezlet. A Duna völgyében lakó népek római tárgyalásait megelőzően olasz-magyar-osztrák megbeszélések lesznek Velencében. Velencéből diktálnak majd Romának; vannak akik ilyenre is gondolnak. De ugyanilyen joggal azt is eszünkbe idézhetjük, hogy több mint egy évvel ezelőtt éppen Velencében találkozott Mussolini Hitlerrel és mint ellenségek váltak el egymástól. És biztos, hogy Mussolininak van érzéke az ilyenyszerű célzásokhoz.

De kétségkívül, most nincs hasonló célja, mint ahogy az is valószínű, hogy nem akarja befejezett tények elé állítani a római konferencián résztvevő államokat sem. Rövid idő óta, amióta Lavallal megkötötte a

Nincsen semmi kétség:

Sem a „Luxus-kréme”, sem „csoda-kréme”, sem „utáztatok” nem pótolhatják a

NIVEA-CRÉME-T.

Mert az egész világon nincsen más krém, amely szintén a bőrápoló euczerit tartalmazná, pedig ezen alapszik a Nivea Crème meglepő hatása. — *Téhat: Csak Nivea Crémet és semmi más!*

római egyezményt, Mussolini szerepe megváltozott Közép-Európában. Most már nem mint Magyarország védője szerepel, hanem egyeztető és döntőbíró akar lenni Magyarország és a kisantant ügyeiben. Mikor a velencei értekezletről beszélünk, eszünkbe kell jusson, hogy kevéssel ezelőtt megtörtént a jugoszláv-olasz kibékülés, közeledés jött létre a kisantant és Olaszország között. A velencei értekezlet megkezdése előtt érintkezésbe is lépett Mussolini a kisantant kormányával.

Az orosz-francia szerződésről épp úgy,

mint ahogy a római egyezményről, joggal lehet elmondani, hogy történelmi jelentőségű. Nem banalitás ez a megjelölés. A mai Európának nincs ideje arra, hogy semmiségeket dicsérjen fel. Most mikor megint a fegyveres béke korszakába léptünk, a szerződések is mind több és több hatóerőt rejtenek magukba. De emellett diplomatikusan kötötték meg a párizsi francia-orosz szerződést. Anglia meg van elégedve, a japán követ is örömmel fogadta Laval magyarzatait. A fenyegetett béke hathatós injekciót kapott. Többet nem is lehet várni.

R. J.

Az Aviva Barisszia albaiuliai konferenciájának határozatai

Vermes Ernő és Darvas Mór az A. B. Jomhahitachdutján, a Hisztradrut Haovdim telavivi vezetője táviratilag üdvözölte a konferenciát

Alba-Iulia, május 3. (Az Uj Kelet tud.) Lapunk tegnapi számában referáltunk a Hitachdut Aviva Barisszia-Haboné albaiuliai konferenciájának első kétnapi munkájától. A konferencia harmadik napján, kedd reggel tíz órakor ült össze, a Jomhahitachdut negyedik plenáris ülése, Reiter Ernő elnöklése alatt. Hirsch Simon, az alapok-bizottságának elnöke, alapos indoklás kíséretében a KKL bizottság határozati javaslatát terjesztette a plénum elé, melyhez Noel Ferenc, dr. Fodor Sándor, Garai János (Deva) és mások nyújtottak be kiegészítő javaslatokat. A felszólalók a munkai KKL akciók és gyűjtések mellett a KKL munkára való ifjúsági nevelés intézményesítését kérték és ennek megfelelő nevelési kiadványok megjelentetését javasolták.

Vermes Ernő beszéde

11 órakor érkezett meg a konferenciára Vermes Ernő, az erdélyi Zs. N. Sz. elnöke, akit a terembe való belépéskor hosszan tartó lelkes ünneplésben részesített a konferencia. A Szövetség elnökét az elnöklő Reiter Ernő üdvözölte meleg szavakkal, majd Vermes Ernő emelkedett szólásra. Héber szavakban üdvözölte a konferenciát és eredményes munkát kívánt a delegátusoknak, majd magyarul folytatta beszédét, beszámolt az król az impressziókról, melyeket legutóbbi palesztinai útja során az Aviva Barisszia gederai kibucában szerzett.

Ezután a pénzügyi bizottság javaslatát terjesztette elő Fried Miksa, a bizottság elnöke. A javaslatok körül élénk vita indult meg, majd a konferencia általánosságban elfogadta a költségvetési javaslatot. Közben Darvas Mór, a Keren Hajjeszód erdélyi kuratóriumának alelnöke is megkezdte a konferenciára, akit Reiter Ernő ugyancsak melegen üdvözölt, majd Darvas Mór intézett néhány meleg szót a delegátusokhoz.

A pénzügyi javaslatok letárgyalása után Nussbacher Joél, a Haboné szervezet vezető tanácsának határozati javaslatát terjesztette elő, így többek között a Haboné szervezetnek a Noár Cofi Chaluci világszövetséghez való lecsatlakozásának jóváhagyását kérte a Jomhahitachduttól, amit a konferencia meg is szavazott.

A zakének állásfoglalása

Dr. Schüchter László a zakén testület tanácskozásairól szólva, bejelenti, hogy a konferencián megjelent zakének egyhangulag leszögezték, hogy követik a szervezet aktív csoportjait, a dolgozó Erec Jiszrél útján és a zakén testület feladatának tekintve az Erec Jiszrél Haovedet ligájának kiépítését Erdélyben. A bejelentést a konferencia nagy lelkesedéssel fogadta.

Grosz Juda ezután bejelenti, hogy a pa-

lesztinai Hisztradrut Haovdim telavivi végrehajtó bizottságától üdvözlő távirat érkezett a konferenciához. A távirat szövege a következők:

„A chaluc allijáért és a zsidó munka győzelméért való harcunk közepette üdvözöljük konferenciátokat. Reméljük, sikerül összegyűjteni és süríteni mozgalmatok legjavát az erci dolgozók köre, az egységes cionista szervezetben. A Hisztradrut munkabizottsága.”

A konferencia határozatai

A déli szünet után a szervezet és nevelési bizottság határozati javaslatának tárgyalását kezdte meg a konferencia. A javaslatok körül rendkívül érdekes és nívós vita fejlődött ki, melyben különösen a nők munkájának és nevelésének kérdése foglalt el nagy helyet. A szervezeti és nevelési javaslatok elfogadása után Fischer Sándor (Brad) a hachsara allija bizottság elnöke terjesztette be a bizottságban elfogadott javaslatokat, majd Grosz Juda, a szervezet chalucia konferenciájának előterjesztéseit ismertette. A konferencia többek között kimondta, hogy a szervezet meglévő képviselőtestületei mellett Jomhechaluc néven megteremtí a chalucok konferenciáját, mely a chaluc nevelés és az allija belső ügyeinek megtárgyalására hivatott. Részletes vita után elfogadta a konferencia Walter Eliézer hebraizációs javaslatát. A konferencia kimondta, hogy a legközelebbi Jomhahitachdut csak olyanokat ültethet vezető pozíciókba, akik bírják a héber nyelvet.

A konferencia ezen kívül számos határozati javaslatot fogadott el, nevelési brosurák és különböző kiadványok megjelentetése és terjesztése ügyében.

A politikai javaslatok

Végül a politikai javaslatok elfogadására került a sor. A konferencia többek között elhatározta, hogy a Palesztina-centrikus chaluci feladatok mellett a Hitachdut A. B. feladatának tekinti a zsidó élet na-

cionalizálását, a zsidó nevelés hebraizálását és a cionista mozgalom tömegmozgalmá váló kiszélesítését Erdélyben. A konferencia dr. Klepner Ferdinánd javaslatára üdvözlőt küldte Ben Gurionnak a cionista béke és a cionista fegyver helyreállítása érdekében kifejtett törekvéseiért.

Reiter Ernő a sékelakció és a kongresszusi választások fontosságára hívja fel a delegátusok figyelmét, majd Fischer Sándor javaslatára köszönetet mond a konferencia Reiter Ernőnek, a konferencia leveletetéséért. Köszönetet mond a konferencia az albaiuliai Barissziának, a konferencia megrendezéséért. Reiter Ernő emelkedik ezután szólásra, méltatja a konferencia jelentőségét, az erci delegátusok közreműködését, majd Kasztner Rezsőről, a volt Nöszüzet vezetőjéről emlékezik meg és lelkesítő, meleg szavak kíséretében adja át a szervezet vezetését az új Nöszüzetnek.

Ezután Danzig Hilel foglalja el az elnöki széket az új vezetőség nevében. Köszönetet mond az új vezetőség tagjai iránt megnyilvánult bizalomért, méltatja a konferencia munkáját és áldozatkész munkára hívja fel a szervezet összes tagjait. Walter Eliézer és Grosz Juda erci delegátusok méltatják ezután a delegátusok munkáját, majd Herman Ernő héberül mond köszönetet a szervezetnek, hogy Alba-Iulia rendezte meg konferenciáját, majd a Hatikva és a Tekzakna hangjaival emel-

Gyárüzemnek

alkalmas épület belvárosban

eladó

Cím a kiadóhivatalban

kedett, lelkes hangulatban ér véget a háromnapos konferencia. A konferencia befejezése után Kardos T. György (Salonta) a Jomhahitachdut görbétükrét mutatta be a delegátusoknak, pompás humorral.

Vermes Ernő előadása

Este 9 órakor a cionista helyicsoport nívós előadást rendezett. Az estét dr. Halász László elnöki megnyitója vezette be, majd Vermes Ernő, a Szövetség elnöke tartott nagy tetszéssel fogadott beszámolót palesztinai impresszióiról. Ezután Danzig Hilel intézett rövid beszédet a hallgatósághoz, majd dr. Halász László záró szavaival ért véget a rendezvény.

A konferencia megrendezéséért Rosenberg Jenőt, Seidenfeld Simont és Herman Ernőt illeti elismerés.

Törökországban is katasztrofális földrengés pusztított

Kétszáz halott és több mint négyezer sebesült

London, május 3. Ankarai jelentés közli, hogy Anatólia északi részében, Kars környékén katasztrofális földrengés pusztított. Tizenöt falu sok háza rombadott. Körülbelül kétszáz a halottak és több, mint négyezer a sebesültek száma. A földrengési terület segélycsapatok számára az utak megrongálódása miatt csak nehezen hozzáférhető. A földlökések több ízben megismétlődtek.

Rakéta-motorral fognak a sztratoszférába repülni

Negyven kilométernyi magasságban a föld fölött. Egy fiatal tudós és egy repülőtiszt szenzációs találmánya

Bécs, május 3. A bécsi műegyetem aszisztense: dr. Sängner és Fiala százados, híres repülőgép-konstruktőr olyan találmányt dolgoznak, amelynek óriási szerepe lesz a jövő repülő technikájában. Ujfajta rakéta-motort találtak fel repülőgépek számára, amely lehetővé teszi eddig el nem ért magassági és gyorsasági rekordok megteremtését.

Dr. Sängner még egészen fiatal ember, aki azonban a konstrukció elmélete körül már is nagy nevet szerzett magának. Fiala a háboruban repülőtiszt volt, majd Junker-repülőgéprába lépett, ahol aztán alaposan megismerte a repülőtechnika minden gyakorlati lehetőségét. Az új motorral való kísérletek már odáig fejlődtek, hogy néhány hónap múlva esetleg ki is lehet aknázni a találmányt. A találmányt különösen a műegyetem támogatta és a kísérleteket egyetemi tanárok ellenőrizték. Pontosan kipróbálták előbb az üzemi anyagot, az olajat és a folyékony nitrogént. Kísérletek a rakéta haterzer fok Celsius hőmérsékletet fejleszt, hogy külön tűzálló készüléket kellett konstruálni, amely kibírja ezt a roppant hőmérsékletet. A rakétamotor se-

gítségével ötször annyival lehet megterhelni a jövő repülőgépeket, mint a mostaniak. Lehetővé teszi továbbá azt is, hogy két perc alatt 8000 méter magasságra szökjön fel a gép. A gyorsaságot is fokozni lehet vele. Az eddigi számítások szerint óránként ezer-ezerkétszáz kilométert lehet majd az új motorral megtenni. Mint-hogy a motor aránylag könnyű, a leszállásnál is kiküszöbölhető az eddigi leszállási veszedelemek.

Legnagyobb jelentősége azonban a rakéta-motornak a sztratoszférában lesz. Egyelőre az eddig használt sztratoszférarepülő típusokat fogják használni, vagyis azokra fogják rászerezni a rakéta-motort. Eddig tudvalevőleg 16-18 kilométernyi magasságba lehetett felszállani. Ha a rakéta-motor beválik, akkor fel lehet menni 40 kilométerre is. Ebben a magasságban azután fantasztikus gyorsasággal mozoghat a gép.

Az új találmány iránt nem csak az osztrák hadügyminisztérium érdeklődik, hanem a francia, angol és olasz katonai hatóságok is.

Megnyílt a

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

május 13-ig tart

50% utazási kedvezmény

Vásárigazolvány kapható:

Ciujon: Hermes irodánál Reg. Ferdinánd 13 és a Wagons-Lits irodánál Piața Unirii 18.

A b

Nyugalom a k

Bucuresti, május szesszió, lezajlott a politika berkeiben

A Patriarcha dor után megszólaltatott Gosi harangot... ciók ezuttal elma bakás, sem minis kampány. A polit intrikák tarkítják, bóbiskol négy-öt ki Taval ilyenkor lat Sinaiban, a F is beszélve tavaly fejetetjén állott.

Dinu

Tatarescu nyugo kormányárt kebe tartanak az ellenfel közti tenger part Igyekszik kifutni h a Skoda-ügy likvid fel teljes erővel. D desben Gogával egy na Maniut magát i A fiatal kormányel volt az ebből szárm ményekkel s megin az akció, amely ve rehabilitálta.

A nemzeti paras baltásokon átesett párt végre lélegzett kiválasztással kapcsol lyett új szellem von lan veszekedések, s jes felőröléssel fey Mihalache tekintélyt kat teremtettek a nap után újabb és tek egymást s egys sem lehetett.

A vajdisták kiváló fegyelmet. A „Rio” után a nemzeti p régi fényében ragyo

A vajdista akciót becslük tul. Allító meg végleg a „nu amelyben az olasz bolgár Angheliescu-A védelmi feladatokat. kitotta propaganda-t ifju hive igyekszik niszterelnök autoritá léptetni bizonyos kü dának okáért a fő binetfőnöke, a hirhe más néven Adiutza valachicus és néhány gével halászni a zava a legkedvezőben városban, abból az jegyzedök és ruhat el a kezén.

Azt a versenytár rendőrprefekturáj Tá között lezajlott, má Az apró terméti, if fűnek-fának meséli, ből antiszemita, m annakidején Vaida Ami a többi polit lébhoz tett fegyver Argetoianu visszava. ahonnan őszig Jorga most akar vs badegytemre, ahol foglalva.

Goga a fővárosba zajlott kongresszusa költői babérjain e va nemzeti színház elő ferdított „Ember tra

Maniu

A legharciasabb eg aki a legutóbbi részle

Építkezési anyag

Mész!

I. oszt. jól kiégetve. portmentesen — vagy — legjutányosabb

Gara: Băbaeni, linia Privát elhelyezésnél ház, stb. köz

A belpolitikai helyzet keresztmetszete a husvétii vakáció után

Nyugalom a kormány berkeiben. A nemzeti parasztpárt ujjászületése. Taslaoanu és a „numerus valachicus“

Bucuresti, május 3. Lezárult a parlamenti szesszió, lezajlott a husvétii vakáció és a belpolitika berkeiben mégis minden csendes.

A Patriarcha dombján a kis enőki csengő után megszólaltatták a gigantikus „feltámadási“ harangot... A husvétii politikai szenzációk ezúttal elmaradtak. Sem kormánybuktás, sem miniszteri krízis, sem ellenzéki kampány. A politikai sajtó hasábjait apró intrikák tarkítják, a Capsa-ban unatkozva bóbiskol négy-öt kiöregedett riporter...

Tavaly ilyenkor bezzeg más volt a hangulat Sinaiban, a Patriarchia dombján, nem is beszélve tavalyelőtről, amikor minden a fejetején állott.

Dinu és Goga egyvéleményen

Tatarescu nyugodtan kormányozhatna. A kormánybuktás kebelében is fegyverszünetet tartanak az ellenfelek. Dinu Bratianu a Földközi tenger partján üdül és szórakozik. Igyekezik kifújni haragját, amely különösen a Skoda-ügy likvidálása alkalmával lobogott fel teljes erővel. Dinu Bratianu ebben a kérdésben Gogával egy követ futjt: szerette volna Maniut magát is bekeverni a botrányba. A fiatal kormányelnök azonban tisztában volt az ebből származható súlyos következményekkel s megindult a kulisszák mögött az akció, amely végül Popovici Mihályt is rehabilitálta.

A nemzeti parasztpárt a nehéz megpróbáltatásokon átesett, egyes számu ellenzéki párt végre lélegzethez jutott. A vajdisták kiváltságai kapcsolatban várt összeomlás helyett új szellem vonult a pártba. A szakadatlan veszekedések, széthúzások már-már teljes felőröléssel fenyegették a párt élőket. Mihalache tekintélyét s anarhikus állapotokat teremtettek a pártvezetőkben. Napról nap újabb és újabb kizárások következtek egymást s egységes akciókra gondolni sem lehetett.

A vajdisták kiváltsága helyreállította a pártfegyelmet. A „Rio“-ban tartott kongresszus után a nemzeti parasztpárt mintha ismét régi fényében ragyogna.

Taslaoanu redivivus

A vajdista akciók politikai körökben nem becsülik túl. Allitóltag május 12-én alakul meg végleg a „numerus valachicus“ párt, amelyben az olasz származású Mirto és a bolgár Angheliescu-Angeloff végeznék a fajvédelmi feladatokat. Vajda egyelőre félbeszakította propaganda-turnéját s csak néhány ifju híve igyekszik imitt-amott a volt miniszterelnök autoritásának leple alatt életbe léptetni bizonyos külföldi fajteóriákat. Példának okáért a fővárosban Vajda volt kabinetfőnöke, a hírhedt Taslaoanu Michidutza, más néven Adiutza próbálkozik a numerus valachicus és néhány ifju agitátor segítségével halászni a zavarosban. Taslaoanura nem a legkedvezőbben emlékeznek vissza a fővárosban, abból az időből, amikor színházi jegyszedők és ruhatárosok kauciója sikkadt el a kezén.

Azt a versenytárat, amely a színházról a rendőrprefekturáig Taslaoanu és a jegyszedők között lezajlott, már megírta az Uj Kelet. Az apró termetű, ifju most elemében van s fűnek-fának meséli, hogy ő faragott Vaidából antiszemitát, mint ahogy ő közvetítette annakidején Vaidá meg Codreanu között. Ami a többi politikusokat illeti, azok is léhböz tett fegyverrel várják a jobb idöket. Argetoianu visszavonult breasta kastélyába, ahonnan öszig ki sem akar mozdulni. Jorga most akar visszavonulni a valeni szabadegetemre, ahol egész nyáron el lesz foglalva.

Goga a fővárosban kevés visszhanggal lezajlott kongresszusa után Csucsán pihen költői babérjain várja, hogy a bucaresti nemzeti színház előadja az általa románra fordított „Ember tragédiáját“.

Maniu és az alkotmányos front

A legharciasabb egyelőre Bratianu György, aki a legutóbbi részleges választásokon hatá-

Építkezési anyagraktárak figyelmébe!

Mész! **Mész!**

I. oszt. jól kiégetve, fehér, darabos kő- és portmentesen — vagone és félvagontételekben — legjutányosabban és prompt szállít

HANDLER LAJOS

Babeni

Gara: Băbăeni, linia Dej-Jibou, jud. Salaj. Privát elhelyezésnél pl. templom, iskola, lakház, stb. közvetítők díjazva.

mas tempóval tört előre. Bratianu György Averescuval szövetségbe, készíti elő nyári korbánybuktató kampányát, amelyet az ugynevezett alkotmányos front jegyében akarnak lefolytatni.

A kampányt egy manifesztum kibocsátásával szeretnék megnyitni, amelynek szövege szenzációsnak ígérkezik.

A politikai helyzetnek az a pikantériája, hogy Maniu Gyula, aki ezideig az élén állott ennek az alkotmányos frontnak, ma kivált abból s a Mihalache vezetése alatt álló nemzeti parasztpárt fegyelmezett katonájának tekintti magát, aki nem jár külön egyéni utakon Nem akarja megnehezíteni pártjának kormányra jutását. (—del.)

Az erdélyi magyaroknak a magyarországi románokkal való kicserélésével látja megoldhatónak a kisebbségi kérdést egy német szociológus

Érdekes elmélet a kisebbségi kérdés megoldásáról

Cluj, május 3. (Az Uj Kelet tud.) Nemrégiben „Die Sibenbürgische Frage“ címen könyv jelent meg, melynek szerzője dr. Lichtenstädter, a keleturópai kisebbségi kérdések kiűnő ismerője. A könyvben azokat az előadásait gyűjtötte össze a szerző, amelyeket magyar egyetemi hallgatóknak akar tartani. A Vaida-mozgalom félhivatalosa, a Frontul Românesc feltűnő helyen közli a cikket, amelynek nagy jelentőséget tulajdonít. Lichtenstädter könyvében azt a véleményét hangoztatja, hogy az erdélyi kisebbségi kérdésnek egyetlen megoldása az lenne, ha az erdélyi magyarokat kicserélnék a magyarországi románokkal. A két kisebbség kicserélése mindkét országot egyszer s mindenkorra megszabadítaná a kisebbségi kérdéstől. A szerző számol azzal, hogy az erdélyi székelyek nem szívesen hagyják el szülőföldjüket, de ezeket a szentimentális érzéseket komoly propagandával le lehet győzni a tömegekben.

Hasonló megoldást ajánl az erdélyi németek problémájának likvidálására is. Az erdélyi németek letelepedési helyéül a magyar-ország határt jelöli meg a szerző azzal, hogy majd Magyarország ezen a

részen területi engedményeket tesz Ausztriának. Ami a magyaroknak Magyarországra való visszatelepítését is illeti, itt is a határozóna kiigazítását tartja szükségesnek Lichtenstädter — Magyarország javára — hogy a másfélmilliónyi magyart el lehessen helyezni. Mint történelmi precedenst, a török-görög lakosság kicserélését említi meg a szerző.

Minden gyermek

kérje meg a szüleit, hogy jöjjenek

el a

SELECT MOZGÓBA

ahol hétfői kezdettel

MICKEY MAUSS

és

színes Silly Simphonie

vigjátékokból összeállított műsor fut

Ma és holnap utoljára:

GRACE MOORE

filmremeke:

CSAK NEKEM DALOLJ

Borzalmasvégű műkedvelő előadás egy turdamegyei községben

Az egyik szereplő belelőtt a publikumba

Turda, május 3. A román husvét harmadnapján megdöbbentő tömegszerencsétlenség történt Mezőzáh községben a gazdasági iskola növendékeinek műkedvelő előadásán. A nézőteret megtöltő közönség ünnepi hangulatban várta a harmadik felvonás megkezdését. Ekkor történt az irtózatosszerű szerencsétlenség. A színpadon hirtelen fűlsüketítő dörrenéssel elsült egy fegyver és a golyó a nézőközönség soraiua vágódott és az egymáshoz zsufolt emberek között szörnyű pusztítást végzett.

A golyó véres utja

A rossz helyre tévedt fegyvergolyó első áldozata Tomus Alexandru volt, akinek mellét verte át a golyó. Tomus azonnal összeesett és néhány perc múlva kiszendvedett. A golyó azonban tovább süvített utjában és Stan Joan csendőrmester feleségének kezén hatolt keresztül, majd átütötte Nuszláh Beláné jobb mellét és a hátgerincét is megsértve, távozott a testből. A következő áldozat Muntean Anica volt, aki balarcán és fülén sebesült meg, utána pedig Kecskés Gligor jobbszemét ütötte ki, majd Sztupár Mária arcán futott keresztül s elfáradva, végetül Sztupár Irimie jobboldalán furdódott be s ott meg is állt.

Ez a borzalmas tömegszerencsétlenség egyetlen rövid szempillantás alatt játszódott le. Senki sem tudta, mi történt és a nézőter közönsége halálosan megrémülve, fejt vesztve igyekezett menekülni.

A teremben tartózkodott Stan Joan csendőrmester is, aki látva, hogy felesége súlyosan megsebesült, Tomus Alexandru pedig, aki apósa volt, szörnyethalt, idegrohamot kapott és pillanatnyi elmezavarásban öngyilkosságot akart elkövetni. Szándékát azonban a leirhatatlan riadalomban is észrevették és megakadályozták az öngyilkossági kísérletet.

A különös tömegszerencsétlenség körülményeinek tisztázására a turdai ügyészség helyszíni vizsgálatot tartott s annak során őrizetbe vették Zugulo Virgil 18 éves legényét, mert kiderült, hogy a halálhozó fegyver az ő kezében sült el. Zugulo kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy a fegyvert a csendőrmestertől kapta s tudomása szerint a fegyver nem volt megtöltve. Stan őrmester megerősítette a legény vallomását s kijelentette, hogy a fegyvert üresen adta át. A helyszíni szemle alkalmával azonban őt golyót találtak a műkedvelői előadás keltésképpen kölcsönkért csendőrfegyverben. A vizsgálat most elsősorban azt igyekszik tisztázni, hogy miképpen került a fegyverbe őt éles töltény.

A borzalmas fausi tragédia áldozatait hazaszállították a turdai kórház sebészeti osztályára. Állapota mindenkinek súlyos. A tragikus véletlen folytán vérbefult műkedvelő előadás híre az egész környéken elterjedt és igen sok találgatásra adott okot.

GRIPA

és az összes vőlejáró kellemetlenségek: mell-, hát- és fejfájások, ideges zavarok, láz, oly szerrel gyógyítandók, amely mindezekre hatékonyan csökkenti a lázat, enyhíti a fájdalmakat és megnyugtatóan az idegeket. E teljes hatásosság csak egyetlenegy gyógyszerben van megérezve

NEURALGINE JURIST

Árviz pusztít Mures megyében is

Tg.-Mures, május 3. (Az Uj Kelet tud.) A napok óta tartó esőzések következtében Targu-Muresen és környékén nagy pusztítást végzett az árviz.

A Maros több helyen kilépett medréből és az alacsony szinten fekvő vidékeket elárasztotta. Libanesti és Hodac muresmegyei községek között teljesen szünetel a forgalom, mivel a víz ellepte az országutat. Ezen a vidéken husz házat öntött el az árviz és a lakosságot ki kellett lakoltatni a házakból.

Ugrán szintén kiöntött a Maros és ellepte az országutat, azonban a közlekedés még szünetel ezen a vonalon.

Különben az árviz nagy károkat okozott nemcsak az országutakon, hanem a vasúti töltéseken is, amelyeket teljesen elmosott.

Mures megye másik részében a Nyarád öntött ki. Miercurea-Nirajtól, egészen Nirasteu községig két kilométeres szélességben hömpölyög a víz, amely a forgalmat teljesen elzárta.

A mezők és az utak mindenhol el vannak ezen a vidéken öntve. Targu-Mures is izgalmas napot élt át. Tegnap délután külvárosi részek, Hidvég teljesen víz alá került, de reggelre már visszatért medrébe a Maros. Eddigi jelentések szerint emberéletben nem okozott kárt az árviz, ellenben az anyagi károk igen súlyos méreteket öltenek. A víz különben, mint jelentik, már apadásban van.

Véres polgárháboru dul a Fülöp-szigeteken

London, május 3. A Fülöp-szigetek több pontján a radikális ellenzék hívei harcban állanak a karhatalommal. Manillában az amerikai katonaságot riadókézenlétebe helyezték. Megbízható hírek szerint az útközlekedésben csaknem száz személy vesztette életét.

Maniu külföldre utazik. Bucurestiből jelentik: Maniu Gyula rövidesen külföldre utazik, — írja a Curentul. Meglátogatja a kisantant államait, Franciaországot és Angliát és azoknak vezető személyiségeivel fog találkozni.

Gyermekfürőszítéshez Baby-szappan

utána hintőpor, de csak

Stofer

SPORT

A második Makabiada

Ausztria nyerte a tel-avivi Makabiada pontversenyét

Lord Melchett a záróünnepélyen emlékszájaggal díszítette fel a cluji Haggiabor zászlaját

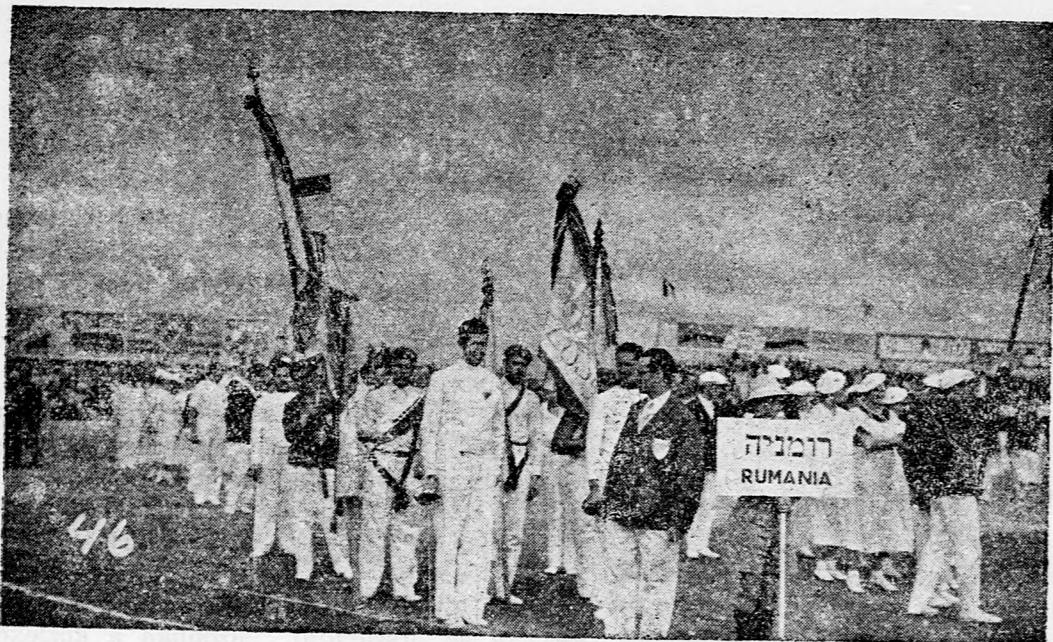
Befejező közlemény

Cluj, május 3. A Makabiada sportbeli eredményeinek részletes ismertetése után ismeressünk néhány olyan adatot, amelyek teljessé teszik a zsidóság nagy sportversenyének képét és kiegészítik eddigi közleményeinket.

Mindenekelőtt alábbiakban közöljük a pontverseny eredményét. Ausztria, illetve az annak képviselőiben megjelent bécsi Hakoah nyerte ezt a versenyt és a hatalmas Makabiad-serleget az Egyesült Államok előtt. Ez a győző eredmény felülmúlhatatlan dicsősége a bécsi Hakoah kiváló munkásságának és kétségtelenné tette, hogy a futball sikerein túl (a Hakoah minthogy nem amatőr együttes nem vehetett részt a tel-avivi futballtornán) a zsidó sportnevelés igazi terrénjai a többi sportágban találhatók. A kiváló bécsi egyesület a legtelje-

sem. Pedig Románia sportja igen jelentékeny számú résztvevővel volt képviselve. Sajnos, a romániai kiküldetések nagyon hiányosan és zavarosan voltak előkészítve. A Bucuresti és Cernăuți között keletkezett ismert ellentétken kívül rendkívül befolyásolta a romániai versenyzőket az elszállásolás körülményessége, a központi vezetők felületessége. Elsősorban pedig az a tény, hogy kivettek olyanokat is, akiket be sem neveztek és így nem is indulhattak, viszont nem vittek ki másokat, akik képességeiknél fogva méltók lettek volna erre.

Három év múlva lesz a legközelebbi Makabiada. Erre a világversenyre Románia zsidó sportjának éppen a telavivi versenyen tapasztaltak alapján már most meg kell kezdeni az előkészületeket. Az erdélyi zsidó sportegyesületek vezetői a közeljövőben

Románia zsidó sportolói a telavivi Makabiadon

sebb mértékben megfelelt kötelességének a zsidó ifjuság sportnevelése tekintetében.

A pontverseny első hat helyezettjének eredményei:

1. Ausztria 380,5 pont.
2. USA 366 pont.
3. Németország 343 pont.
4. Lengyelország 338 pont.
5. Lengyelország 328,5 pont.
6. Csehszlovákia 314 pont.

A pontverseny kiszámításánál minden I. hely 13, II. hely 8, III. hely 5, IV. hely 3, V. hely 2 és VI. hely 1 pontot kapott. A csapatversenyeknél kétszer ennyi pont illette meg a helyezetteket.

Az ünnepélyes díjkiosztás két részben zajlott le. Az atlétikai és szabadtéri versenyek befejezése után a telavivi stadionban volt záróünnepély, amelyen 30.000 néző jelent meg. 2000 tornász mutatott itt be lenyűgöző szabálygyakorlatokat, majd az összes résztvevő nemzetek zászlójukkal elvonultak lord Melchett, a Makabi Világszövetség díszelnöke és Sir Arthur Wauchope, Palesztina főkormányzója előtt. A menetben a cluji Haggiabor győző zászlaja általános fel-tűnést keltett. A zászlókat az elnöki emelvény elé vitték és azokat Melchett lord a Makabiada emlékszájaggal díszítette fel.

Ez az örök emlékeztető szertartás fátyalfény mellett folyt le és 30.000 torok énekelte a Hatikva dallamát, miközben a Makabi-toronyról bevonták a kék-fehér lobogót.

Volt egy második díjkiosztás Haifában, az uszövőversenyek lezajlása után. Itt adták át az osztrákoknak is a pontverseny serleget. A Hakoah elnöke könnyezve vette át a remek ezüstkupát, míg a többi nemzet vezetői ugyancsak itt vették át az érmeiket. Egyszerű kivitelű érme ezek, de értéküket minden győztes és helyezett számára a Makabiada célja és jelentősége adja meg.

Románia nem szerepelt az első hat helyezett között, sőt az első tizenkettő között

ülésre ülnek össze, amelyen foglalkozni kell ezzel a problémával és mindent el kell követni, hogy Románia zsidó sportja a legközelebbi Makabiadon képességeinek megfelelőleg szerepeljen.

Hisszük, hogy az erdélyi zsidó sportegyesületeknek a Makabi szervezetben való szoros összefogása és együttműködése révén ez nem is fog elmaradni.

E. L.

Schapira nyerte Bucuresti asztalitenisz-bajnokságát

Bucuresti, május 3. Tegnap fejezték be Bucurestiben a bajnoki asztaliteniszversenyeket. Férfinyolcban első lett Schapira, 2. Sandy Moskovits, 3. Inghel. A II. osztályban Moskovits Marian lett első. A női osztályban Angelica Adelstein, vegyepárosban Angelica Adelstein—V. Marcus pár nyerte.

Peter Farmer, a skót szövetségi edző itt-hagyta Romániát. Bucurestiből jelentik: Nagy meglepetést keltett a Daily Mail ide-érkező száma, melyből kiderül, hogy Peter Farmer, a labdarúgószövetség skót edzője visszautazott Londonba. Hirtelen távozásának okául azt jelölte meg, hogy Bucurestiben nem talált olyan anyagot, amellyel foglalkozni lehetett volna, míg az ország egyes városában élő játékosokat a földrajzi fekvés miatt nem közelíthette meg. A volt szövetségi edző szerződését a legközelebbi ülésen megsemmisítették.

A Hungária—Kispest Magyar Kupa közép-döntő mérkőzés nem vihar miatt maradt félbe 3:2-ös állásnál, ahogyan tegnapi számunkban tévesen közöltük, hanem annak oka botrány volt, amelyben a közönségnek is része volt. Az ügyben fegyelmi bizottság dönt, minden valószínűség szerint azonban a mérkőzést közelebről újrajátszák.

Uj rudugró világrekord. Newyorkból jelentik, hogy Graber amerikai atléta a saját-maga által tartott 437 cm-es rudugrás világrekordját 440 cm-re javította.

Még egy lépés és résztvehet a sorsjáték DÖNTŐ huzásán.

Ujítsa meg sorsjegyét a III. osztályra!

Huzás 1935 május 4-én

Banca Ilescu S. A. Cluj

KÖZGAZDASÁG

Életbelépett az új devizakereskedelmi törvény

Csak a Banca Nationala engedélyével lehet a külföldi effektív lejt az országba behozni

Bucuresti, május 3. (Az Uj Kelet tud.) A devizakereskedelem szabályozására vonatkozó törvény egyes intézkedéseinek kiegészítése érdekében hozott új törvény szövege megjelent a hivatalos lapban. Főbb rendelkezései a következők: A külföldre kivitt és 1932 május 18-ig el nem adott áruk ellenértéke devizában a Banca Nationala és a pénzügyminisztérium által közösen megállapított időn belül átadandók a Nemzeti Banknak. A Nemzeti Bank a kiviteli cégeknek megengedheti hogy külföldön értékesítő le-rakatokat létesítsenek de csak olyan számban amely feltétlen szükséges a kereskedelem zökkenő nélküli folytatásához. A Nemzeti Bank meghatározhatja devizában azt a legmagasabb összeget, amelyet az exportörök a kiviteltől származó rendelkezésre álló összegből külföldi költségkiadásokra fordíthatnak. Ez a kvóta nem haladhatja meg az évi kivitelt 10 százalékát. Az exportörök a kiviteltől származó devizákat kötelesek a Nemzeti Banknak átadni az áruknak az országból történő kiszállításától számított legrövidebb időn belül. A határidőt a törvény végrehajtási utasítása fogja megállapítani. A külföldön rendelkezésre álló effektív lejt csak a Nemzeti Bank engedélyével szabad az országba behozni. A behozatalra a Nemzeti Bank csak akkor adhat engedélyt, ha a kérelmező igazolni tudja, hogy a pénzt az országból a Nemzeti Bank engedélyével juttatta ki.

A törvény indokolása megállapítja, hogy a devizakereskedelem szabályozásakor a román exportörök a külföldön jelentős értékesítetlen árukészlettel rendelkeztek. Akkor az látszott helyesnek, ha az állam nem nagyon avatkozik be. A Nemzeti Banknak csak ellenőrzési joga volt az eladott árukól származó devizák felhasználására vonatkozóan.

Kereskedelmi mérlegünk kedvezőtlen alakulása folytán azonban a rendelkezésre álló devizakészlet csökkent s ennek következtében a külföldi fizetések teljesítése mindinkább megnehezült. Ennek érdekében, hogy a jövőben elkerülhetővé váljék a tőke kivitele áru formájában, szükséges, hogy a Nemzeti Bank ellenőrizhesse az exportöröket, hogy a jövőben külföldön ne halmozzanak fel nagyobb mennyiségű belföldi árut, mint amennyi hat heti szükséglet ellátásához szükséges. De a külföldi fizetőeszközök káros felhasználása megfékezésére is szükséges, hogy a Nemzeti Bank határozza meg azt a devizaösszeget, amelyet az exportörök a kivitt áruk után a külföldi kiadások fedezésére fordíthatnak. Ez a kvóta 10 százaléknál nagyobb nem lehet.

Az indoklás közli még, hogy az utóbbi időben külföldi piacokon a lej árfolyama esett, habár a fedezet időközben semmi csökkenést sem szenvedett. Ennek nem lehet más oka, mint a lejelt folytatott üzletkedés, amelyet lanyha ellenőrzés mellett határ-átlépő utasok, turisták és csempészek folytattak.

Nem elég a személyenként kivihető effektív lejt maximumát 1000 lejben megállapítani, ennek az intézkedésnek betartását teljes szigorral ellenőrizni is kell.

Jogilag sem helytálló a Nemzeti Bank intézkedése, mert ha az ipari és kereskedelmi minisztérium vállalta a prémiumok fizetését, felfüggesztésüket semmissen indokolja. Ezt legalább hat hónappal előre be kellett volna jelenteni.

A szomszédállamokban sokkal magasabb a kiviteli prémium, mint Romániában s a prémiumot ott keddelen nélkül ki is fizetik, ami hasonlíthatatlanul előnyösebb teszi a szomszédállambeli exportörök helyzetét.

Arlejtések. Május 8-án a cluji VI. hadtest parancsnokságánál árlejtést tartanak a cluji és someeni katonaság gyarmatáru és szappanszükséglete ellátása tárgyában. — Május 7-ikén a brasovi városházán eladásra kerül 1000 köbméter bükk sé tölgy tűzifa a Honterus erdőből, ugyanott május 15-ikén három évi időtartamra bérbeadják a Hirschler-uccai vendéglőt. — Május 5-ikén az alba-megyei Sebesi helyőrség parancsnokságon vállalatbaadják a hadsereg ellátásához szükséges kenyérsütési munkálatokat. — Május 13-ikán a timisoarai városházán árlejtést tartanak az alábbi anyagok beszerzésére: 12 ezer 946 kgr. vas, 1090 kgr. acél, 2860 kgr. pléh és más anyagokat; ugyanott május 23-án árlejtést tartanak 1653 kgr. különböző érc. 111.000 drb. különböző csavar, 3350 drb. anyacsavar, 544 kgr. drótszeg, 18 ezer drb. vágótszeg és más anyagok beszerzésére. — Május 4-ikén a cluji városházán öt évi időtartamra bérbeadják a városi plakáthirdetési jogot. Ugyanott május 22-ikén 3 évi időtartamra bérbeadják a műgyégyár által előállított műjég szállítást. — Lazarca, ciucmegyei közönségi közbirtokosság május 16-ikán ár-vevést tart 10 ezer köbméter fa értékesítése érdekében. — Május 31-ikén Bucium, satmar-megyei község jegyzőhivatalánál bérbeadják a körjegyzőséghez tartozó község vadászati jogát. — Május 11-ikén Mihailcu, ciucmegyei községben bérbeadják öt évi időtartamra a község tulajdonát képező Nadajdei tanya házát. — Május 11-ikén Lipova községben eladásra kerül a gázművek berendezése. — Május 9-ikén Lunga, treiscaune-megyei község elöljárósága a legtöbbet ígérőnek eladja az állami elemi iskola és óvoda céljait szolgáló belsősegeket. Kikiáltási ár 20 ezer, illetve 10 ezer lej. — Brasov város a következő árlejtéseket hirdette meg: Május 3-án a sportpályai vendéglő épületének átépítési munkálatainak vállalatbaadása, előirányzat 507 ezer lej, május 6-ikán a városi strand-fürdőmedence melegítő készülékének beszerzése és felszerelése tárgyában. Előirányzat 1 millió 200 ezer lej. Május 7-ikén a városi strandfürdő uszómedence jegypénztárhelyiség, egészségügyi helyiség és kerítés építése,

valamint a Tömös csatorna befedési munkálatainak vállalatbaadása tárgyában. Előirányzat 4 millió 26 ezer lej. — Május 11-én Tohanul Vechiu, brasovmegyei községben öt évi időtartamra bérbeadják a község területére vonatkozó halászati jogot. — Május 9-ikén az oradeai vízműveknél árlejtést tartanak vízvezetékcsövek és más vízvezetékhez szükséges készülékek szállítása tárgyában. — Május 7-ikén Miresul Mare, satmar-megyei községben kitermelés végett a legtöbbet ígérőnek eladnak 1742 köbméter épület- és 625 köbméter tűzifát. Kikiáltási ár 401 ezer lej. — Május 20-án Lugoj város vezetősége árlejtést tart egy 300 lóerős Dieselmotor, két darab háromfázisú 250 W-os és 6300 volt erősségű elektromos generátor, egy 100 W-os anszinkron motor, 3 transzformátor és az ezekhez szükséges készülékek beszerzése érdekében. — Május 9-ikén Kovasna, treiscaune-megyei községben árlejtés lesz egy sétány és 664 négyzetméter területű uccarészlet kikövezési munkálatainak vállalatbaadása tárgyában. A cluji Principesa Ileana leány-gimnázium iskolaszéke május 12-ikén árlejtést tart az iskola épületének hat új tantommal való kibővítési munkálatainak vállalatbaadása tárgyában. Előirányzat 1 millió 951 ezer lej. — Május 27-ikén Rasimariu, sibiumegyei község elöljáróságánál nyilvános árverésen eladásra kerül 787 hektár területű fenyőerdő faanyaga.

מודעה!

להודיע ולהלות. שיומא דהלולא של כבוד מרן אמור' הרב הצדיק הקדוש מאור הגולה מריה יוסף סאיר וצלי'ה מספינקא יצו' יהי' א"י ביום ה' פרשת אמור' א"י כ"א לספירה הבע"ל והננו בן המודיעים שבנו הוא כ"ק אמור' מריה ר' יצחק אייזיק שליט"א

המתגורר כעת בעטליש י"א יבא ג"כ ביום ד' פ' אמור' ויהי' מה בעירנו עד יום ו' בהר הבע"ל י"ב מי שרובה לבוא ולקבל ברכתו יוכל לבוא בטח לספינקא לימים הנ"ל.

סאפינקא א' אחרי תרצה' לפ"ק מנהל דהברה קדישא

Kivégeztél

Párizs, május saarvidéki Neuk volt, amelyen a tagja vett részt. mánybiztos közül elhatározását,

enyhítésére 60 e Keletporoszország

A külföldi sajtó munkanélküliségr mert ténylegesen ja, hogy eltávolítól és üzemből mokrata és kato rosországban a ságban fogják ke zeti szocialista te A deportálásra s érthetően nagy a rozták, hogy a Sz nyos adminisztr működő népszöve dülnek.

Em met

Prága, május 3 stein községben játszódtak le. A egyik volt tagja, emigrációban él E bajor barátjával, másan találkozna másan várta a bar zésekor néhány sz Gestapo tagjai, La hantak és a Gestap lévő irodájába hur négy ember támad és áldozat segítségé berei azonban a vá ták. Landesberger vezért. Ilyen álla németek bajor terü színen megtalálták sápkáját. A nyom

A st tan t

Bern, május 3. A dással fogadja Ném Jacob elrablása új demarsra küldött v Németország a svá laszt adta, hogy a tett nyomozás még fog tartani. A Bun ja a német válaszl előbbre helyezi a J vizsgálátot a Svájé konfliktusnál. Ez az lap — hogy Svájé kezeli. A Gazette d ja, hogy a helyes é a döntő bíróságnak ténő egybehívása vo Hogy ha ez júliusi hágai nemzetközi b ni.

Nem emigr

„Németország az hitte, — állapítja m solhatja az ügyet, de Franciaország m a német kormányal összegyűjtött anyag szenzációt keltett. A mány magatartását gadták Angliában is ellene alakult fron ejtse, mert erre az magatartásra nem s első pillanatában.

Kivégez

Berlin, május 3. talos körök megcáfo

Kivégezték Berthold Jacobot ?

Európaszerte folytatja az emigránsok elrablását a hitlerista titkosrendőrség

Svájc után Csehszlovákiából és Hollandiából is elraboltak egy-egy emigránst. A svájci sajtó felháborodással tárgyalja a svájci jegyzékre adott német választ

Párizs, május 3. Az elmúlt napokban a saarvidéki Neukirchenben munkásgyűlés volt, amelyen a német frontnak hatezer tagja vett részt. Bürkel saarvidéki kormánybiztos közölte a kormánynak azt az elhatározását, hogy a munkanélküliség enyhítésére 60 ezer saarvidéki munkást Keletporoszországban fognak letelepíteni.

A külföldi sajtó megállapítja, hogy a munkanélküliségre való hivatkozás ürügy, mert ténylegesen a deportálásnak az a célja, hogy eltávolítsa a saarvidéki bányákban és üzemekben a saarvidéki szociáldemokrata és katolikus munkásságot. Poroszországban a munkásokat mezőgazdaságban fogják kolonizálni és tiszta nemzeti szociálista területek közé ékelik őket. A deportálásra szánt munkásság körében érthetően nagy a nyugtalanság és elhatározták, hogy a Saarbrückenben még bizonyos adminisztrációs teendők elvégzésén működő népszövetségi bizottsághoz fordulnak.

Emigránsrablás a cseh-német határon

Prága, május 3. A határmenti Eisenstein községben megdöbbentő jelenetek játszódtak le. A müncheni Reichswerhnek egyik volt tagja, Landesberger, aki most emigrációban él Egerben, megegyezett egy bajor barátjával, hogy az eisensteini állomáson találkoznak. Az emigráns az állomáson várta a barátját. A vonat megérkezésekor néhány személy, kétségen kívül a Gestapo tagjai, Landesberger barátjára rohantak és a Gestaponak az állomás mellett lévő irodájába hurcolták be. Az emigránst négy ember támadta meg. Azonnal csoportosulás támadt és egy vámtisztviselő az áldozat segítségére sietett. A Gestapo emberei azonban a vámtisztviselőt is megverték. Landesberger elájult és több sebből vérezett. Ilyen állapotban hurcolták át a németek bajor területre. Bünyjelként a helyszínen megtalálták a két Gestapo ember sapkáját. A nyomozás folyik.

A svájci sajtó felháborodottan tárgyalja a Jacob ügyét

Bern, május 3. A svájci sajtó felháborodással fogadja Németországnak a Berthold Jacob elrablása ügyében benyújtott svájci demarsra küldött választát. Ismeretes, hogy Németország a svájci jegyzékre azt a választ adta, hogy a Jacob ügyében bevezetett nyomozás még hónapokon keresztül fog tartani. A Bund című lap megállapítja a német válaszból, hogy Németország előbbre helyezi a Jacob ügyében folytatott vizsgálatot a Svájccal támadt nemzetközi konfliktusnál. Ez azt jelenti, — mondja a lap — hogy Svájc tiltakozását megvetéssel kezeli. A Gazette de Lausanne megállapítja, hogy a helyes és követendő processzus a döntő bíróságnak két hónapon belül történő egybehívása volna az ügy rendezésére. Hogy ha ez júliusig nem történne meg, a hágai nemzetközi bírósághoz kell fordulni.

Nemzetközi összefogás az emigránsrablás ügyében

„Németország az első pillanatban azt hitte, — állapítja meg a lap — hogy elutasíthatja az ügyet, ha ürügyeket hoz fel, de Franciaország magatartása megértette a német kormányt, hogy a Jacob ügyben összegyűjtött anyag az egész világon nagy szenzációt keltett. A svájci szövetségi kormány magatartását nagy lelkesedéssel fogadták Angliában is. Németországot az ellene alakult front gondolkodóba kell ejtse, mert erre az egyöntetű nemzetközi magatartásra nem számítottak az incidens első pillanatában.

Kivégezték Berthold Jacobot ?

Berlin, május 3. (Rador.) Német hivatalos körök megcáfolják azt a hírt, hogy

Berthold Jacobot kivégezték volna és hangsúlyozzák, hogy a vizsgálat ellene hazugulási miatt folyamatban van.

Csehszlovákia magatartása

London, május 3. Az angol sajtó általában napirenden tartja a különböző emberelrablások ügyét. A Manchester Guardian annak a reményének ad kifejezést, hogy a Landesberger ügyben Csehszlovákia is ugyanolyan erélyes magatartást fog tanúsítani, mint Svájc, Jacob elrablása ügyében.

„Szükséges, hogy mind a két ország számára megadják a megfelelő nemzetközi támogatást ahhoz, hogy a monstrum ne nyujtsa ki többé csápjait idegen területekre.”

Hollandiából is ...

Amszterdam, május 3. Gutzeit német emigránst holland területéről elrabolták és Németországba szállították. A német titkosrendőrség megvesztegetett egy hollandust, hogy csalja Gutzeitot egy autóba és

vigye Németországba. A rablás sikerült. A berlini holland követség tiltakozott a külügyminisztériumnál a rablás ellen, kérte Gutzeit szabadlábba helyezését és annak engedélyezését, hogy az emigráns visszatérhessen Hollandiába.

Bern, május 3. A svájci távirati ügynökség megerősíti a hírt, hogy Wasem svájci polgárt a német titkosrendőrség Singenben letartóztatta. Wasemnek, akit a szélsőbaloldali mozgalmak hívének ismernek, többször sikerült röpcédulákkal és brosurákkal átszöknie a német határon.

Berlin, május 3. A Reichsbank és a többi nagy német bankok váltótárcái jelentékenyen megerhelik a munkaszervezt szolgáló váltók, amelyeknek az értéke meghaladja a nyolcmilliárd márkát. Míg ez az inflációs jellegű váltóstock a német valutára nehezedik, nehéz újabb eszközöket szerezni a különböző fegyverkezési tervek finanszírozására. Hogy az új szükségleteknek eleget tegyen, a német kormány igénybe akarja venni a biztosítási társaságok tartalék-tőkéit.

Nem maximális, hanem „tájékoztató” árakat állapít meg a kormány

Hetven árucikknek állapítja meg új árát a kormány

Bucuresti, május 3. (Az Uj Kelet tud.) A kereskedelmi és ipariügyi minisztérium fejezi be mintegy hetven fogyasztási cikk új árszabályozásának megállapítását. Az új árakat a kormány az egész országban lapokban és falragaszokon keresztül fogja a lakosság tudomására hozni. Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter az árszabályozásával kapcsolatban kijelentette,

hogy az ármegállapítás nem lesz maximális jellegű hanem csak a fogyasztók tájékoztatására fog szolgálni.

Manolescu Strunga miniszter ma Teodorescu és Oromolu volt miniszterekkel tárgyalást folytatott a cementárak ügyében, melyeket a gazdasági bizottság határozata alapján véglegesen maxmálni fognak.

Lengyelországban és Magyarországon katasztrofális arányokat öltött a májusi fagy

Budapest, május 3. A magyarországi Szabolcs megye területén a növényzet az éjszaka folyamán csonttá fagyott a —8 fok körüli fagyban. A szőlőkben és a gyümölcsösökben különösen jelentősek a fagykárak. Lengyelországban a hideg fo-

kozódott s a hóviharak tovább tartanak. A lengyei fővárosban az éjszaka folyamán —12 fokig szállott alá a hőmérséklet. Egyes kerületekben 20—30 centiméteres hóréteg borítja a földeket s a havazás még tart.

Megkezdődött Targu-Muresen a tanárok országos kongresszusa

Angheliescu miniszter is résztvesz a kongresszuson

Targu-Mures, május 3. (Az Uj Kelet tud.) Ma délelőtt 10 órakor kezdődött meg a tanárok három napra tervezett országos kongresszusa. A kongresszusra Angheliescu közoktatásügyi miniszter is megérkezett Valaori államtitkár társaságában és egy közös hálaadó istentisztelet után délelőtt 11 órakor nyitotta meg a kongresszust.

A kongresszus előszónoka Nisiepanu elnök volt, aki csodálatát fejezte ki az erdélyi román tanárok nacionalizáló törekvéseivel szemben. Ezután Angheliescu minisztert üdvözölte, aki a tanárok jogos követeléseivel mindenkor szolidáris és ezért az ország tanári karának köszönetét és teljes hálaáját

érdemelte ki. Majd a miniszter disztaggá váló kinevezését javasolta, amelyet egyhangu lelkesedéssel fogad el a nagygyűlés.

Campeanu és Rusu esperesek üdvözlésük után, Porubschy Ferenc vármegyei prefektus a megye és Dandea Emil interimár-bizottsági elnök a város nevében üdvözlik a minisztert és a jelenlevő delegátusokat. Dr. Baciu Aurel az ügyvédi kamara dékánja, Runcu János az ország tanítószolgálatának képviselője és Nae Jonescu képviselőtanár a parlamentár-tanárok nevében üdvözlik Angheliescu minisztert és a megjelenteket.

Angheliescu miniszter ezután válaszolva

A FOGVÁJÓ
eltávolítja a szájjüregből a nagyobb ételmaradékokat. De mi történik a kis részecskékkel?

- EZEK a fogak között maradnak, szét bomlanak és szájsav képződését idézik elő. A szájsav azután époly biztosan rombolja a fogakat, mint a kén-sav a vasot.
- Az Odol alkáliás hatása ártalmatlanná teszi a szájsavat. Kolloid alkotórészeinél fogva olyan módon tisztít, mint a szivacs.

HASZNÁLJA AZ

FOGPÉP-ET!

az üdvözlésekre igéri, hogy román nemzeti szempontból és alapon álló iskola-politikáját minden erejéből folytatni fogja. Elmondja, hogy most dolgozik a minisztérium egy törvényen, amely az elmagyarosított románság visszatérítését tűzte ki célul. Kéri a tanárságot, hogy hagyjanak fel a politizálással, amelyet az iskolákból számúzni kell, hanem nemzeti alapon állva neveljék az ifjúságot jó hazafiakká.

Az adminisztratív jellegű előterjesztések és jelentések képezik a kongresszus további anyagát. Csütörtökön este diszbankett volt a tanárok tiszteletére. A banketten Angheliescu miniszter és Inuletz belügyminiszter vettek részt. A kongresszuson mintegy 250 delegátus vesz részt, akik szombaton szavatai kirándulással fejezik be tanácskozásukat. (b. b.)

— Hol lakik Demosthenes? Párizsból jelentik: Gringe filológiai professzor, aki egy új régészeti munkán dolgozik, a napokban egy borítékra jegyzeteket írt. Többek között odajegyezte Demosthenes nevét. A borítékot véletlenül több levéllel egyetemben professzori szórakozottsággal a postaszekrénybe dobta. A párizsi posta lelkiismeretére vall, hogy a levelet nem hajította el, hanem azzal, hogy Demosthenes bizonyára Athénben lakik, a levelet elküldte a görög fővárosba. Innen ugyancsak lelkiismeretes görög posta a levelet visszaküldte Párizsba azzal, hogy Demosthenes ur már régen elköltözött Athénből. Egy szép napon, amikor a professzor egyéb jegyzetei miatt elment a postára, hátha még megkaphatja a borítékot, csodálkozással látta a sok francia és görög postabélyegzőt a borítékon, amelyet a készpénzzel visszaadtak neki. A francia postás meglepődött, hogy Demosthenes ur már elköltözött Athénből. „A fiam — mondotta — sokat tanul erről az urról, aki bizonyára nagy híresség és igazán nem értem, miért távozott el Athénből, amely nyilván az ő szülővárosa”. A professzor megmagyarázta, hogy Demosthenes már kétezer éve elköltözött a halottak birodalmába. „Akkor hát nehéz neki kézbesíteni a levelet, mordotta a postás. A halhatatlannak nem igen leveleznek”.

Halló, itt rádió Palesztina!

Az Uj Kelet f. é. IV. 26-iki számában Dr. Levi Lajos ur tollából a fenti cím alatt egy igen figyelemreméltó cikk jelen meg.

Ezen cikk azon részéhez, amely az erégi földvásárlással kapcsolatos, lenne néhány konkrét indítványom.

Az E. Zs. N. Sz. keretén belül azon szervek, amelyek erre jogosultak és ösmerik a lebonyolítás technikai részét, alapítsanak egy vagy több ilyen földvásárló társaságot, (Czur-Salomhoz hasonlóan) az alább következő elgondolások alapján.

Egy cirka 300 tagból álló társaság álljon össze. A tagok mindegyikének egyenként 25-25 dunam földparcellára legyen jogosultsága.

Tudomásom szerint Palesztinában a nem konsolidált föld mai ára cca. 5 és 8 font között mozog. Egy 25 dunamos parcella vételára ezek szerint cirka 125-200 font lenne.

A társaság tagjai kötelezik magukat ezen összeget 1.5-2 fontos havi részletekben, tehát maximum 5 vagy 7 év alatt a K. K. L.-nek megfizetni.

Amikor már a társaság megalakult és az első 3 havi részletet befizette a K. K. L. pénztárába, a K. K. L. ezen már megelölegezett földterületet tartozik saját számlájára megvenni. A vételhez szükséges tőkét az Erecben szerzi be, az ott szokásos olcsó kamatláb mellett.

A megvett föld nemzeti tulajdon marad, azon kikötéssel, hogy azt annak teljes összegű kifizetése után a társaság tagjai örökösleg címén birtokba vehetik, 49 vagy 99 évre.

A földterület konszolidálását a K. H. végzeteti a szokásos feltételekkel, a melynek költségeit a társaság tagjai a föld vételárának teljes kifizetése után tartoznak megfizetni kisebb részletekben törleszteni. Ugyan- csak a K. H. építi fel a szükséges lakóházakat, s mindazonoknak, akiknek erre szüksége leand, nyújtani fogja a szükséges felszerelést is.

Hogy a föld eredeti céljának megfelelően, minden társaságban tagnak köteleességévé tétetik, hogy a föld megművelésére elsősorban saját gyermekeit, ezek hiányában az általa kiválasztott, itt a galutban már előkészített (hachscharázott) fiatalabb elemeket küldjön ki, akik a palesztinai kormánytól erre a célra a rendes évi kvótán felüli certifikátókat kapnának.

Amikor a föld vételára teljes összegében ki lesz fizetve, a parcellatulajdonosok annak végleges birtokba vételére szintén certifikátókat kapnának, épügy, mint az előbb említették, tekintet nélkül korra és vagyoni állapotára.

A birtokbavételig foglalkoztatott fiatalabb elemek további elhelyezése céljából, azon keresetek, a melyeket ők az ideiglenes birtoklás tartama alatt — cirka 3-5 év — realizálni fognak, tartalékolandók azon célal, hogy ezen összegek segítségével újabb földszerezés történjen, amelyen ezen fiatalok az előbb elgondolt formában lesznek elhelyezhetők.

Ezen társaságokba való belépésre különösen a hitközségek szolítandók fel, mert ez által a hitközségek olyan helyzetbe kerülhetnek, hogy egy vagy több parcella vételénél nemcsak előmozdítanak hathatósan ezen akciót, de módjukban lenne hitközségi tagjaik közül mindazokat, akik többé itt nem találhatnak elhelyezést, biztos és egészséges bázison elhelyezni s ezenkívül is ezen akciónak nagy segítségére lennének.

Kérem összes elvtársaimat, akik még lekesednek a cioni eszméért és annak sorsát szívükön hordják, szóljanak hozzá e lap hasábjain e tárgyhoz, talán sikerül egységes platformot találni, amelyet aztán a legközelebbi konferencia elé vihetnék.

Déva, 1935 május 1.

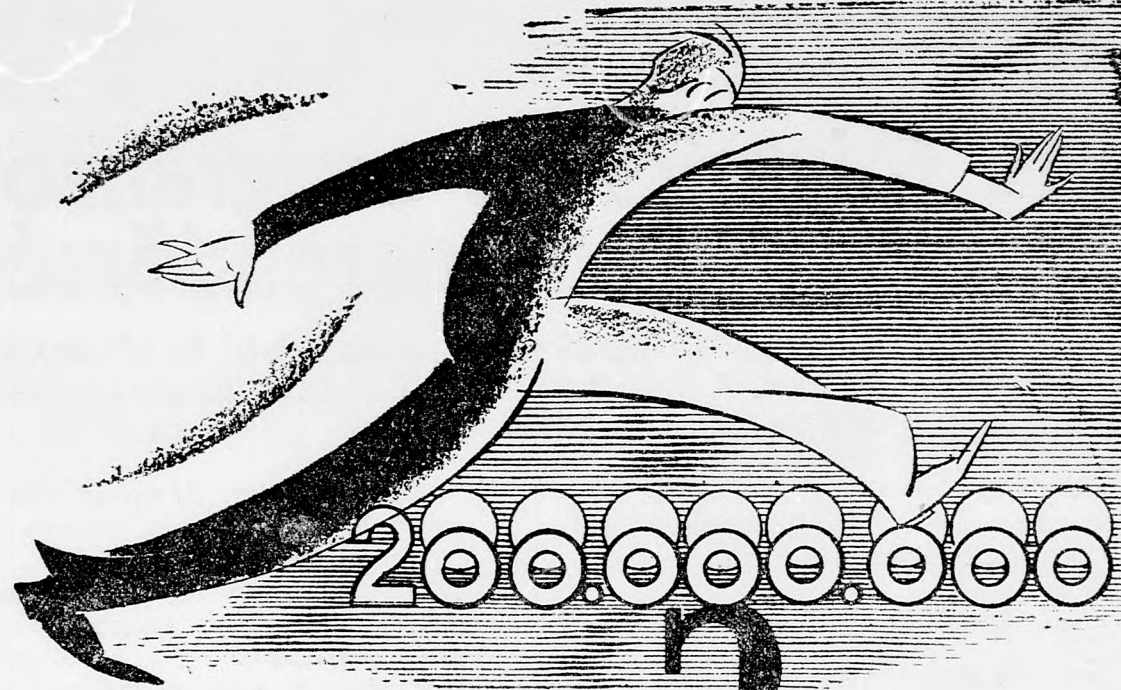
Gál Béla

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A ROMAN OPERA MUSORA:

Vasárnap, május 5: Vig özevgy. (Este.)
Hétfő, május 6: Szinfonikus hangverseny Sandu Albu hegedűművész közreműködésével.)

ANTON ROSENZWEIG
zsidó könyvkereskedés — ספרים האנדרלוג —
Cluj, Piața Mihai Viteazul 37.

AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK 3. OSZTÁLYA

az utolsó lépés a JUNIUS 15-iki nagy huzásig

Aki tehát jelen akar lenni a több mint 200 millió szétosztásánál és nyerni akar, idejében kell hogy megújítsa sorsjegyét. A 3. osztály huzása május 15-én lesz. Ismételjük, ez az utolsó állomás. Lehetetlen, hogy valaki elhanyagolja az utolsó osztályok fontosságát és visszavonuljon a szerencse utjából.

A 3. osztály május 15-iki huzásán 7.600 nyeremény 31.426.400 LEI értékben kerül kiosztásra.

A negyedik osztály június 15-iki huzásán 14.451 nyeremény 203.746.000 LEI értékben kerül kiosztásra.

Az egész sorsjegy megújítási ára	800 lei
Az egész sorsjegy vételára	2.400 lei
A negyed sorsjegy megújítási ára	200 lei
A negyed sorsjegy vételára	600 lei

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Colecturile principale din Ardeal, Banat și Bucovina

Arad Banca Goldschmidt Casa de Păstrare Generală din Arad S. A.	Cluj Economia Institutul Comercial de Credit
Brasov „Fortuna” Alex. Enkelhardt	Oradea Banca Dacia Union S. A.
Cernăuți Banca Comercială Națională Banca Oehlgisser & Horowitz Alfred Noe Banca Iliescu	Tg. Mures Ernest Révész Banca Centrală Banca de Scont Banca Timișoara

A posta rádiót, a MÁV filléres vásári gyorsvonatokat bocsátott a Budapesti Nemzetközi Vásár látogatóinak rendelkezésére

A világ egyetlen vására sem nyújt anynyi nagytértű és rendkívüli kedvezményt látogatóinak, mint éppen a Budapesti Nemzetközi Vásár és a világ egyetlen országa sem várja és fogadja olyan előkegyenységgel és szeretettel a külföldieket, mint éppen Magyarország és annak fővárosa. A Vásár vezetőségének kérésére, a magyar kir. posta és az államvasutak is azok sorába állottak, akik egész rendkívüli kedvezményeket nyújtanak mindazoknak, kik vásárigazolvánnyal érkeznek fel Budapestre.

Mint az előző években a posta intézkedésére a rádió ismét stúdiót épített a vásár területén és ebből a stúdióból bármelyik vásárlátogató maga küldhet haza, vagy üzletfeleinek 20 vagy 40 szavas üzeneteket. Május 3-án és negyediken 13.15-14.30-ig és 15.30-16.40-ig, a többi hétköznapokon 11.15-11.55-ig, 13.13-14.30-ig és 15.30-16.40-ig, a május 5-i és 12-i vásárnapi pedig 9.10-9.55-ig, 12.30-13.55-ig és 15.30-16.50-ig a budapesti rádió csak a vásárról elmondott üzeneteket közvetíti. Ujítás, még pedig jelentős ujítás az, hogy a vásár első két napjára le- véli is elő lehet jegyezni azt az időpon-

tot, amikor a látogató a mikrofon elé akar állani. A levelet így kell címezni: „Rádió Budapest” és a borítékra rá kell írni, hogy „Üzenetelőjegyzés a Nemzetközi Vásárra”. A többi napokra is elő lehet jegyezteni az óhajtott időpontot, de ezt már személyesen a vásár stúdiójában kell bejelenteni.

Másik jelentős ujítás a rádióval kapcsolatban, hogy azokat az üzeneteket, amelyek a legjobb magyarsággal vannak megfogalmazva és a legjobban jellemzik magát a vásárt, vagy a magyar ipart, vagy a rádió aldásait

igen nagy értékű díjakkal jutalmaz- zák.

Harminchat különböző díj áll erre a célra rendelkezésre, köztük a nagydíj 200 pengő készpénz, míg a többi díjak igen értékes tárgyak. (Könyvek, éves újságelőfizetések, kerékpár, stb.)

A Magyar Államvasutak ugyancsak a vásár vezetőségének kérésére azonfelül, hogy a vásárigazolványban foglalt utalványok alapján 3 kedvezményes belföldi utazásra nyújt lehetőséget a külföldi láto-

gatóknak, filléres vásári gyorsvonatokat is indít.

Május 5-én Szegedre és Debrecenbe, május 12-én pedig Pécsre, valamint Szombathelyre és Kőszegre mennek ilyen filléres vásári gyorsvonatok. Ezekre a gyorsvonatokra 75 százalékos kedvezményt adott a MAV, de jegyet csak az kaphat, akinek vásárigazolványa van. Természetesen a vidéki városok is mindent elkövetnek, hogy vendégeik a legjobban érezzék ott magukat és egész rendkívüli programokat állítottak össze szórakoztatásukra. Május 5-én Szeged szegedi napot rendez színes ünepségekkel, látványos halászversennyel, gyöngyösbokrétával, orgonahangversennyel. Ugyanezen a napon Debrecen a Nagyerdőn lovasmérkőzéseket és csikóversenyeket, avagy hortobágyi kirándulást rendez. Pécsen bor- és pezsgőkostolóra, meceki, harkányfűrdői és sikondafűrdői kirándulásokra nyílik alkalom. Szombathely a jáki gerencserek kiállításával és virágkiállításal, Kőszeg pedig ezertagú énekkarral, sportversenyekkel, majálissal és országshírű nevezettségével várja a vásári filléres gyors utasait.

Május 3-án, pénteken délelben 12 órakor nyílik meg ünnepélyesen a Budapesti Nemzetközi Vásár, amelyre rengeteg külföldi érkezett Budapestre.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jeltűző levelet csak egy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

In die hiesige ישיבה, werden noch einige fleissige חבורים aufgenommen. Für Verpflegung wird gesorgt. Anfragen sind zu richten an: Rabin Krausz Diciosanmartin.

Negy-karikás vendéglői főzőkemence elkötözés miatt jutányos áron eladó. Cím a kiadóban.

Kis család keres június vagy július 1-re egyszobás komfortos, esetleg konyhás földszintes lakást a Cal. Regele Ferdinand környékén. Pontosan fizetek. Cimeket „Százak lakás” jellegére a kiadóba kérem.

Eladó csodaszép antik butorok, hajlított íróasztal, intarziás szekreter, Mária Terézia korabeli comódé, ebédlőasztal stb. 10-1 óráig, Str. Saguna 16.

Masamod-üzlet, rég bevezetve, egészséges okokból átadó. Cím a kiadóban.

Benősülhet, izr. nőiszabó, 24-30 évig. Kizárólag komoly választ „önállósítás” jellegére a kiadóba.

Teljesen kifogástalanul működő sülyesztő varrógép eladó. Patéfon, lemezeket és fényképezőgépeket veszünk. „Pax” Cluj, Cal. Victoriei 6.

Szerényigényű árva zsidó urilány gyermekek mellé, háztartásba vagy fürdőhelyre elhelyezkedést keres. Szíves megkeresést „Lelekiismeretes” jellegére a kiadóba kér.

Megnősülme: 25 éves, vallásos izr. konfekció kereskedő, 51 éves izr. özevgy ügyvéd, kinek két bérháza is van, 31 éves izr. gazdag textilkereskedő, 30 éves izr. vagyonos szeszkereskedő és vendéglős, 34 éves izr. bankfőtisztviselő, 31 éves izr. orvos, jól menő rendelővel, 34 éves jól állású főrabbi, 38 éves izr. gazdag és előkelő textilkereskedő, 52 éves izr. elvált gyermektelen ügyvéd, 38 éves izr. nagyon jól kereső körorvos. Megbizott „Mirea” iroda, Cluj, Regele Ferdinand 116.

Üzlethelyiség jól bevezetve, berendezéssel, fűszer vagy bármely szakmának kiadó. Cím a kiadóban.

Perfekti, megbízható zsidó szakácsnő keresetetik, Weiszberger, Restaurant, Oradea, General Mosoiu 3.

Hamilton héber-magyar és magyar-héber szótár kapható az Uj Kelet könyvostályában. Ara szóindex-szel együtt Lei 60.-.

HI

— Előfizetőink figyelték, hogy folytán bekövetkező kat kiadóbivatalunk nehogy a lap pontos szervenjen.

— Litvánia tiltak Németországhoz. Páris Soir jelenti, hogy takozó jegyzéket int határvidéken előfo amelynék során ném litván állampolgárt.

— A jugoszláviai mációban tiltakoztak len. Londonból jelent iroda jelentései szer zék vezérei proklam jelöltek letartóztatás és hamisítások rends rint a jugoszláv ko Politikát, mert ala zölte Jetics miniszte

— Rövidesen eskü marseillei merénylőz jelentik: A marseill fogvatartott terrorist felsőbb bíróság eluta tak rövidesen esküdt

— Terrorizálják a pomerániai lengyeleket. Az Intraseant közli: Poranny támadó kereszt ellen a fels lengyelek terrorizálás azt állítja, hogy ken meg a lengyeleket, nemzeti szocialista nyekbe.

— Székelyt zavaro fadság, félelemérzés általános rosszullet es len ható természetes rúviz a gyomor és a gyorsan kiüríti, a élénkíti, a vérkeringé megkönyebbülést sze

— A liberális párt restiből jelentik: A ki utasítást küldött meg júniusban összeülő ügyében. A végleges tianunak külföldről a ják megállapítani. A Bratianu elnököt vál fogja képezni. Tatar a párt alelnökévé vála

— Véres családi dráma este a Secuiascu uc Turdean Samoil 55 é est folyamán összes val. A szövegtés jelen kezett. A családi pő dean Samoil sógora nyáján az 55 éves e egy látszott, hogy Egy óra mulva azon tettelegesen bántalmaz idő mulva azonban u dean ekkor nyugodni tan találták fekhelyét ka komiszár és dr. tek ki. A hatóság meg. Az orvosi vélen 3 és 4 óra között kő dozat borzalmas fejse A vizsgálat folyik.

F

Kaph

HIREK

— Előfizetőink figyelmébe! Felhívjuk előfizetőinket, hogy a májusi költőközlés folytán bekövetkező cím- és lakásváltozásukat kiadói hivatalunkkal idejekorán közöljék, nehogy a lap pontos kézbesítése fennakadást szenvedjen.

— Litvánia tiltakozó jegyzéket intézett Németországhoz. Párizsból jelentik: A Paris Soir jelenti, hogy a litván kormány tiltakozó jegyzéket intézett Németországhoz a határvidéken előforduló incidens miatt, amelynek során német csendőrgyóniott egy litván állampolgárt.

— A jugoszláviai ellenzék vezetői proklamációban tiltakoztak a választási terror ellen. Londonból jelentik: A Reuter távirati iroda jelentése szerint a jugoszláviai ellenzék vezetői proklamációban tiltakoztak a jelöltek letartóztatása s a választási terror és hamisítások rendszere ellen. A Times szerint a jugoszláv kormány elkoboztatta a Politikát, mert a lap csak kivonatban közölte Joffics miniszterelnök beszédét.

— Rövidesen esküdtszék elé kerülnek a marseillei merénylet terroristái. Párizsból jelentik: A marseillei merénylet ügyében fogvatartott terroristák fellebbezését a legfelsőbb bíróság elutasította s így a vádlottak rövidesen esküdtszék elé kerülnek.

— Terrorizálják a náci a sziléziai és pomerániai lengyeleket. Párizsból jelentik: Az Intrasigeant közli, hogy a varsói Kurjer Poranny támadó cikket közölt a horogkereszt ellen a felszüléziai és pomerániai lengyelek terrorizálása miatt. A lengyel lap azt állítja, hogy kenyérvesszővel fenyegetik meg a lengyeleket, ha nem lépnek be a nemzeti szocialista pártba és a különítményekbe.

— Székelyi zavarok, vastagbélhurut, puffadás, félelemérzés, bódultság, migrén és általános rosszullét esetén a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor és a bélcsatorna tartalmát gyorsan kiüríti, a bélmirigyek működését előlökíti a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez.

— A liberális párt kongresszusa. Bucurestiből jelentik: A liberális párt vezetősége utasítást küldött megyei szervezeteihez a júniusban összeülő országos kongresszus ügyében. A végleges napirendet Dinu Bratianunak külföldről hazakerkezése után fogják megállapítani. A kongresszus főtárgyát Bratianu elnökké választásának ratifikálását fogja képezni. Tatarescut ez alkalommal a párt alelnökévé választják meg.

— Véres családi dráma Clujon. Borzalmas családi dráma játszódott le tegnap este a Secuiascu ucca 5. számú házában. Turdean Samoil 55 éves helybéli lakos az est folyamán összeszólalkozott családjával. A szóváltás jelentéktelen okból következett. A családi pörben résztvettek Turdean Samoil sógora és rokonai is. Mindnyáján az 55 éves emberre törtek. Majd úgy látszott, hogy a dolog elintéződött. Egy óra múlva azonban a rokonok újból tettelegesen bántalmazták Turdeant. Rövid idő múlva azonban újból kibékültek. Turdean ekkor nyugodni tért. Ma reggel holtan találták fekhelyén. A helyszínrre Caraba komiszár és dr. Hossu főorvos érkeztek ki. A hatóság gyilkosságot állapított meg. Az orvosi vélemény szerint a halál 3 és 4 óra között következett be. Az áldozat borzalmas fejsérüléseket szenvedett. A vizsgálat folyik.

— A nagybeteg Saljapint Párizsba szállították, ahol állapota némileg javult. Párizsból jelentik: Le Havreban Saljapin állapota tegnap rosszabbodott. Az orvosok elhatározták Párizsba szállítását. A nagy énekest utba indították a francia főváros felé, ahová meg is érkezett. A belgyógyászati klinikára vették fel. Az éjszaka folyamán Saljapin állapotáról kiadott orvosi jelentés megállapítja hogy a nagybetegnek nem ártott meg a Párizsba történt átszállítás s most állapotában könnyű javulás jelei mutatkoznak.

— Meghalt Márton Béla. Timisoaráról jelentik: Márton Béla, a Kishitelbank igazgatója, rövid szenvedés után meghalt. Márton Béla ezelőtt Aiudon volt bankigazgató és szőlőtulajdonos. Tíz évvel ezelőtt jött Timisoarára és megalapította az altruista alapon működő Kishitelbankot, amelynek felvirágoztatása körül nagy érdemeket szerzett. Halála mely gyászba borította feleségét, fiait, Pált és Andrást, valamint enterjert rokonosságát, de a város legszelebb körében is általános részvétet keltett. Márton Béla az erdélyi cionizmus lelkes híve volt és a mozgalom első idejében sok és értékes munkával járult a cionizmus megalapításához.

— Középiskolai tanárok kongresszusa Tg-Muresen. Targu-Muresen tegnap vette kezdetét a középiskolai tanárok országos kongresszusa. Megjelent Anghelescu közoktatásügyi miniszter is. A kongresszus hódoló táviratot intézett az uralkodóhoz.

Ma, szombaton a ROYAL-mozgóban 3, 5, 7 és 9 órákor a közkezdett színház **Gustav Fröhlich-nek** legújabb és legkedvesebb slágere: **„Nagyvárosi éjszák”** partnere a szép Sybille Schmitz.

— Délamerikai újságírók Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A Balkán-antant május 10-én kezdődő konferenciájára bejelentette érkezését 15 délamerikai újságíró, valamint a legnagyobb európai lapok külpolitikai rovatvezetői.

— A svájci jegybank felemelte a leszámítolási kamatját. Bernből jelentik: A svájci jegybank a leszámítolási kamatját 2 százalékról 2 és félre, a lombardkamatot 2 és félről 3 és fél százalékra emelte fel. A kamatlábemelés május 3-tól kezdődően lép érvénybe.

— Gyomor- és bélhurut, az emésztés hiányossága, erős bomlási és erjedési folyamatok a gyomorbélhuzamban, bélbakterium- és gyomorsavtúltengés az enyhe természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által legtöbbször rövidesen megszűnnek.

— Rövidesen megnyílik a vasuti forgalom Erdély és Bucovina között. Mereuta, CFR vezérigazgató az ünnepek alatt megtekintette az Ilva Mică—Vatra Dornei közti vasútvonal építési munkálatait. A vonalon 5 hidat építenek, amelyeket a Resitai üzemek rövidesen felszerelnek és akkor a forgalmat azonnal felveszik, miáltal Erdély és Bucovina között a legrövidebb kapcsolat létrejön a vasúti összeköttetés révén.

— Antiszemita tüntetés Münchenben. Münchenből jelentik: Bajországi fővárosában tegnap antiszemita tüntetések voltak. A nemzeti szocialista rohamcsapatok emlékülennéplyt rendeztek azoknak a hitlerista tuszoknak az emlékeztérére, akiket a kommunisták 1919-ben meggyilkoltak. Az ünnepély után a tüntetők plakátokat ragasztottak a zsidó üzletre, amelyekben a zsidók bojkottálására hívták fel a lakosságot. A plakátokon ez a felírás állt: „A zsidók a mi szerencsétlenségünk”. Két zsidó orvost, akik ilyen plakátokat letéptek, őrizetbe vett a titkosrendőrség.

— Eltemették Szentes Károlyt. Pénteken délután temették nagy és őszinte részvét mellett Szentes Károly cluji fakeskedőt, minden emberbaráti intézmény és akció nemesség támogatóját és istápolóját. A gyászszertartást Rabetz Benjámín főkántor és kórusának éneke vezette be. Dr Weinberger Mózes főrabbi poétikus beszédében méltatta a megboldogult jó szívét, fenkölt gondolkodását, nagy emberi vonásait. Dr Fischer József, a kongresszusi hitközség elnöke a vezetőség, Somogyi Miksa a Chevra, Klein Eljáhu rabbi a hitközségi tisztviselő, Freu Lajos az iskola- és tanterület nevében bucsuzott a drága halottól. Romanovici főtitkár a Kereskedelmi és Iparkamara és a Sfátul Negustoresc nevében tartott megindító bucsubeszédet és elhozta Szentes Károly királyi kitüntetését, amit a tekintélyes, köztisztelt kereskedőnek már csak a koporsójára lehetett helyezni. Róbert Ervin a fakeskedő kartársak, Rimóczi Jakab a barátok és ismerősök nevében mondott istenhozzádot. A Nőegylet és intézményeinek soha el nem évülő haláját dr Spitzer József tolmácsolta lendületesen. A temetési menet ezután elindult az Avram Iancu uton a házsongárdi zsidó temetőbe, ahol elföldelték Szentes Károly földi maradványait.

— Meghívó. Felkértem az „Orvosszövetség” clujmegyei szekciójának tagjai, hogy szíveskedjenek résztvenni a szövetség rendkívüli általános közgyűlésén, amely vasárnap, f. hó 5-én délelőtt 11 órákor fog megtartani a clinica dermatologica (bőrgyógyászati klinika) nagytermében a következő programmal: 1. Az összes öngyógyító orvosi egyesületek felosztása. 2. Büntetőtörvény és az orvosi gyakorlat.

— Rövid hírek mindenünnen. Párizsból jelentik, hogy a bourgeois hadiszergyárban, ahol nehéz lövedékek töltését végzik, ismeretlen okból felrobbant egy nehéz tűzsergélő lövedék. Az explozió rombadöntötte az egyik épületrésznyat és több munkást darabokra tépett. — Sanghaiból jelentik, hogy Nankoa-nál 300 bandita megtámadta a sinkingi expresszt. A mozdonyvezetőt megölték, őt japán katonát és több utast megsebesítettek. A banditák ezután kifosztották a vonat utasait és 15 utast tuszul elhurcoltak. — Oroszországból két Tizian-kép érkezett Velencébe a kiállításra. — A bostoni jéghegymegfolyó állomás jelentése szerint legalább száz jéghegy uszik del felé, amelyek keresztezik az óceánjárók utvonalát az amerika-európai forgalomban. — Októberre Londonba hívták össze az interparlamentaris kereskedelmi konferenciát. — Az Evening Standard jelenti, hogy Ford detroit-i telepén negyvmillió dollár költséggel új kox-telepet létesít.

Alkának a gyomra fáj, bélműködése megrekedt, vagy hólyagbántalmak vannak, igyon természetes **„Bixádi” vizet** Számos egyetemi tanár által ajánlva. Mindenütt kapható. Cluj-i lelkész: **Calea Regele Ferdinand.**

— Megszökött egy fegyenc az aiudi fegyverházból. Aiudról jelentik: Az elmúlt éjjel Mihaleche Ciobataru jasi származású fegyenc, akit gyilkosság miatt husz évi börtönbüntetésre ítétek, megszökött a fegyverházból. Széleskörű megkeresések történtek a bandita elfogására érdekében.

— Felesége lelőtte a kerékpár-bajnokot. Párizsból jelentik: Henry Pelissier európai kerékpár-bajnokot felesége agyonlőtte. Pelissier éles szóváltásba keveredett feleségével és ennek növével. Egy adott pillanathban az asszony revolvert rántott, rálőtt férjére, aki azonnal meghalt.

— Szerencsétlenségek Mures megyében. Tudósítónk jelenti: Két tragikus kimenetelű szerencsétlenség történt tegnap Mures megyében. Ciba megyei községben a targu-muresi csendőrpáncsnokságra érkezett jelentés szerint Borgan Mihál 20 éves fiatalember egy éles késsel nyesegette az élő-sővényt. Ekközben egy gazdátlan kutya tévedt oda és a fiatal gazda egy követ dobott a kutya felé. Közben azonban olyan szerencsétlenül csuszott meg és esett el, hogy a nyitott kés szívébe furdótt. Mire orvosi segítséget hoztak, elvérzett a szerencsétlen fiatal gazda, akinek eltemetésére az ügyészség megadta az engedélyt. — Farkas Aurel, hét éves hodaci fiucska a Maros partján játszott. A magas partról bucsuzott a mély vízbe. Kétségbeesett szülei csak órák múltán találták meg a kisfiu holttestét, amelyet partra vetett a víz. Az ügyészség bevezette a vizsgálatot.

„Sovány emberek hosszabb életűek”

— mondja egy ismert orvostanár

Az amerikai orvosegyetem egyik előadásában egy ismert orvostanár kifejtette, hogy a sovány emberek tovább élnek, mint a kövérek.

A tapasztalat igazolja ezt az állítást. A biztosító társaságok gyakran utasítanak vissza túlkövér embereket vagy nagyobb dijakat követelnek a fokozott kockázat miatt. A kövérség akadályozza és gyöngíti a szervezetet — gyöngíti Önt és a szívet szükség-telenül igénybe veszi. A betegségek egész sora (reumatizmus, savtúltengés, rövid lélekzet és bányadúság) gyakran kísérik a kövérséget.

Szabaduljon meg ettől a veszedelmes, egészségtelen kövérségtől. Semmi oka sincs, hogy ezt ne tegye, amikor a tudomány rendelkezésére bocsátja ezt a biztos, hatásos kezelést: minden reggel első dolga egy fél teáskanál Kruschen-só bevétele melegvízben oldva.

Ez az egészséges „mindennapi kis adag” a Kruschenből megszabadítja a szervezete minden méregtől, segíti a normális és rendszeres működését a szerveknek — jó közérzetet teremt és mindenkor kellemes érzést vált ki. Energikus aktivitás foglalja el a bányadúság helyét, egyúttal elveszti fokozatosan és minden megerőltetés nélkül a felesleges hájrteget.

A Kruschen-sót több mint 120 országban árulják és most már Romániában is minden gyógyszerárban és drogériában üvegenként 95 lejért kapható.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, május 4.

Bucuresti, 12: Lemezek. 17: Rádiózenekar. Dvorzsak: Huncut a paraszt, nyitvány. Masenet: Manon balett. 18.15: Struss R.: Rózsavag, keringő, Wagner: Alumbblatt, Struss János: Örök bolgyó, Csajkovszkij: Szláv induló. 19: Felolvasás. 19.20: Lemezek. 20.05: Jazz. 22.25: Vendégloji zene.

Budapest, 6.45: Torna. Utána hanglemezek. 10: Hírek. 12.05: Weidinger Ede szalonzenekara. — 13.15—14.30: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 14.10: Hírek. 15.30—16.40: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 17: Hanglemezek. 17.25: „Sinházasi”, Vaszary Piroksa csevegése. 19: Hibahelyek az antennától a hangszóróig. 19.25: Cigányzene. 20.50: Egy óra vidámság. 22: Hírek. 22.20: A Budapesti Hangversenyzenekar bécsi estje. 23.15: Jazz zene. 0(05: Hírek. Bécs. 17.55: Caruso lemezek. 22.20: Rádiózenekar. Battistis tenorral.

Brüsszel, 20: Hangversenyközvetítés a kiállításról.

Frankfurt, 20.15: Nagy tarka zenés és tréfás est.

Ljubljana, 22: Operett-táncok és dalok.

München, 20.10: Rádiózenekar.

Poste Parisien, 22.30: Könnyű zene lemezekben.

Riga, 19.15: Tarka est.

Róma, 21: Opera valamelyik színházból.

Strasbourg, 20.30: Rádiózenekar.

Svájci Aleman adó, 20.15: Xerxes vagy a szerelmes király, opera.

Toulouse, 21: Verdi: Traviata c. operája hanglemezekben bő részletben. 0.15: Katona zene.

— Német propaganda Anglia ellen. Londonból jelentik: Az angol lapok felhívják a kormány figyelmét arra, hogy tiltakozzék illetékes fórumok előtt az angolellenes propaganda miatt, melyet a német rádió kifejt. Rövidhullámú kísérleti adások ürügye alatt, amelyek a gyarmatokon élő németeknek vannak szánva, az egyik német adó angol programot ad Afrika, India és Ausztrália számára, tendenciózus és a valóságnak meg nem felelő híreket közölve.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Dr W. H. M., Reghin. Szíveskedjék direkt összeköttetésbe lépni. Címe: Dr Léwy Lajos, Jibou.

Dr S. V. Simleul és Dr N. H. Copulnic, Mánastur. Levélben válaszolunk.

Forradalom

a borotválkozás terén

„VELO” krémmel

szappan, víz és ecset nélkül két perc alatt megborotválkozhatik!

A „VELO” krém

minden maróanyagtól mentes, ennélfogva a borotválkozást kellemessé, az arcbőrt puhává és bársonyossá teszi.

Kapható minden szaküzletben!

gyorsvonatokat

Debrecenbe, má-
alamint Szombat-
nek ilyen filléres
kre a gyorsvona-
ezményt adott a
kaphat, akinek
mészetesen a vi-
elkövetnek, hogy
vezették ott magu-
programokat állí-
asukra. Május 5-
rendez színes ün-
halászsversennyel,
gonhangverseny-
Debrecen a Nagy-
és csikósverse-
kirándulást ren-
gőskostolóra, me-
sikondafürdői ki-
om. Szombathely
ásával és virág-
szertagu ének-
majálissal és or-
várja a vásári

ében 12 órákor
Budapesti Nem-
regeteg külföldi

DEBRECEN

2 lej, vastagab-
börhördet 20 lej,
bék kedvezmény-
szetendő. Jelgés-
k, ha portóbélyeg
na.

73
erden noch einige
enommen. Für
Anfragen sind zu
Diosionmartin.

özökemence elköl-
adó. Cim a kiado-

vagy július 1-re
eg konyhás föld-
e Ferdinand kör-
Cimeket „Száraz
árem.

utorok, hajlított
Mária Terézia
stb. 10—1 óráig.

szetve, egészségi
őban.

24—30 évig. Kizá-
sítás” jelgére a

nikődő súlyesztó
mezeket és fény-
Cluj, Cal. Vic-

urilány gyerme-
fürdőhelyre el-
megkeresést „Lel-
ba kért.

asos izr. konfek-
özvegy ügyvéd,
1 éves izr. gaz-
s. 34 éves izr.
orvos, jól me-
ásu főrabbi, 38
textilkereskedő,
elen ügyvéd, 33
kórorvos. Meg-
egele Ferdinand

berendezéssel,
nak kiadó. Cim

szakácsnó ke-
urant, Oradea.

magyar-hé-
élet könyvosztá-
rútt Lei 60.—.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Aláírták a francia-orosz szerződést

Németország ismételen megsértette a versaillesi békeszerződést

A birodalmi véderő csapatait előretolták a rajnai demilitarizált zónába. A francia sajtó nagy örömmel fogadja az orosz-francia paktumot. Nyilvánosságra hozzák a paktum szövegét

Sir John Simon kijelentette, hogy berlini látogatása teljesen kiábrándította Hitlerből

Párizs, május 3. Már tegnapi számában jelezte az Uj Kelet, hogy az orosz-francia paktum elvben létrejött és parafálásra áll készen. A várva-várt paktumkötés tegnap az esti órákban, fél nyolc órakor megtörtént. Laval és Potemkin közölték az újságírókkal, hogy a francia-szovjet kölcsönös segítségi szerződést aláírták, szövegét ma hozzák nyilvánosságra. Laval május 8-án utazik Moszkvába, utközben egy napot Varsóban tölt és 13-án érkezik az orosz fővárosba.

Laval és Potemkin párizsi sajtótájékoztatót tartottak, ahol elmondták a francia-szovjet paktum az európai béke biztosítására szolgáló szövegét, amelyeket az elvekkel, amelyek a Népszövetséget vezérlik. Laval üdvözlő táviratot intézett Litvánhoz.

A francia-orosz szerződés szövegét egyidejűleg eljuttatták az érdekeltektől kormányokhoz.

A francia-orosz szerződés parafálása után Laval és Potemkin párizsi sajtótájékoztatót tartottak, ahol elmondták a francia-szovjet paktum az európai béke biztosítására szolgáló szövegét, amelyeket az elvekkel, amelyek a Népszövetséget vezérlik. Laval üdvözlő táviratot intézett Litvánhoz.

A francia felhivatalos sajtóorgánumok megelégedéssel fogadják a francia-orosz szerződés létrejöttének híreit.

A Figaro hangoztatja, hogy a francia-orosz szerződés nem sérti a locarnói egyezményt. Megkötése nem jelenti, hogy az orosz tájékozódás került most már a francia külpolitika tengelyébe. A francia külpolitika továbbra is ápolni kívánja az angol-olasz-francia eleven összetartás politikáját.

Párizs, május 3. Piétri francia haditengerészeti miniszter többnapos angliai tartózkodás után visszaérkezett a francia fővárosba.

Varsó, május 3. (Rador.) Kormánykörök hangsúlyozzák, hogy a francia-szovjet paktum a lengyel külpolitika két alapvető pontjára vonatkozik: a Franciaországgal való szövetségre és a lengyel-orosz megnevezésű paktumra. Ha az új paktum nem érinti ezt a két szerződést, úgy Lengyelországnak nincs oka aggodalomra.

A bécsi Reichspost is foglalkozik a francia-szovjet paktummal. — Az a lehetőség, — írja — amit a többi államnak nyújt a Párizsban aláírt okmány, hogy csatlakozzanak hozzá, csak platonikus értékkel bír. Csak azt jelenti, hogy ez a szerződés nem jelenti a szövetségekhez való visszatérést.

Belgrádi jelentés szerint a jugoszláv sajtó igen nagy megelégedéssel fogadja a párizsi paktumot.

Macdonald élesen elítélte az alsóházban a német szerződésességét

London, május 3. Az angol alsóház tegnapi ülésén Macdonald a külpolitikai vita bevezetőjében kormányzatot olvasott fel. Ebben szigorú, elítélő szavakat talált a német fegyverkezés szerződésértései ellen, amiket annál sajnálatosabbnak jellemez, mert hiszen a hatalmak egyre újabb bizonyítékokat szolgáltatnak abban az irányban, hogy teljesen eltávolodtak immár a versaillesi szellemtől.

Az angol miniszterelnök baljós lépésnek minősíti a német tengeralattjárók építésére kiadott rendelkezéseket,

de hozzátette, hogy ennek ellenére hajlandók fogadni tengeri megbeszélések végett a német megbízottakat s ennek az eszmecserének eredményeit közölni fogják a többi tengerészeti hatalmakkal.

Külátásba helyezte Macdonald a légi fegyverkezés meggyorsítását, leszögezve, hogy nem Anglia kezdte a versenyt.

Megelégedéssel szökött a francia-angol-olasz egyetértésről, majd a békebiztosítás keleti és közép-európai kísérleteiről adott tájékoztatást. A vitában Lansbury, a munkáspárt szóvivője örömet fejezte ki afelett, hogy nyitva hagyták a tárgyalások lehetőségét Németország számára, majd a liberális sir Herbert Samuel mondotta el az európai helyzetet kapcsolatos aggodalmait.

Herbert Samuel után Churchill és Austin Chamberlain szólaltak fel, akik megállapították, hogy Németország hosszabb ideje fegyverkezést és követelték Anglia légi haderejének fejlesztését.

A vita végén Simon külügyminiszter hangsúlyozta, hogy az egyes államok közötti regionális paktumok kötésére irányuló tárgyalások és törekvések nem állanak ellentétben a Népszövetség elveivel. Kijelentette továbbá, hogy a locarnói szerződés szerint

A német csapatok készen állanak a demilitarizált rajnai zóna elfoglalására

Párizs, május 3. (Rador.) Mint cikkünk elején röviden jeleztük, a Rajna jobbpartján, Düsseldorfban, Mannheimban, Karlsruheban és Stuttgartban a hadügyminisztérium rendőrszolgálatát állított fel, amelyek összetétele teljesen megfelel a hadsereg divízióinak. Az új haderők a Rajna-vidék demilitarizált területein vannak felállítva és az első jelre készek átlépni a Rajnát és katonailag elfoglalni az egész területet, amelyben a versaillesi békeszerződés értelmében nem székelt egyetlen helyőrség sem. Az összes saarbrückeni és saarlouisi kaszárnyákat, amelyeket 1918-ban leszereltek és munkálakassákká építettek át, újból olyan állapotba hozták, hogy készen állanak befogadni a fegyveres rohamosztagokat. Az egész Saar-vidéken munkatáborokat állítanak fel, amelyek azonban a valóságban katonai kiképzésre szolgálnak.

Macdonald angol miniszterelnök látogatása Bucurestiben

Miért kellett Maniunak hirtelen a fővárosba utaznia? Az Indreptarea feltűnő cikke

Bucuresti, május 3. Az Adeverul mai számában az Indreptarea, az avareszkánusok hivatalos lapjának következő információját közli: Bár a politikai szünetidő teljében vagyunk, Tatarescu miniszterelnök egyenesen és közvetve mindent elkövet, hogy újból felvegye a normális kapcsolatokat az ellenzéki pártokkal bizonyos esetleges nagy eseményekre való tekintettel. Az Adeverul ezeket fűzi hozzá a fentiekhez: Politikai körökben azzal magyarázzák a dolgot, hogy Maniu Gyula, aki azzal az elhatározással ment Badacimba, hogy hosszabb időt töltött ott, Clujra érkezett, innen ma délelőtt Bucurestibe utazott, ahová az este folyamán meg is érkezett. Maniu fontos megbeszélések miatt utazott a fővárosba.

Bucuresti, május 3. Mac Donald angol miniszterelnök pihenőszabadságot vesz ki magának. Miután számos barátja van Ro-

egy orosz-német konfliktus esetén, ha Franciaország a szovjetek segítségére megy, Anglia nincs kötelezve Németország mellé állani.

Hitler magatartása a berlini látogatás alkalmával teljesen világos és végleges volt és sok tekintetben kiábrándította.

Göring fenyeget

London, május 3. Hírek vannak arról, hogy német részről elküldték a békeszerződés újabb megsértését: előretolták a birodalmi véderő csapatait a rajnai demilitarizált zónába s katonai osztagokkal váltották fel a szolgálatot teljesítő rendőrséget.

Egyidejű berlini jelentés szerint Göring birodalmi légügyi miniszter, a repülők tábornoka, a külföldi újságírók sajtótájékoztatóján kijelentette, hogy a német légi haderőt a legmodernebb motorokkal szerelték fel s már olyan erős, hogy

meglepetésben lehet része annak az államnak, amelyik Németországot a levegőben meg akarja támadni.

Németország — mondotta Göring — hajlandó légügyi egyezményt kötni és légi haderőjét a világ békéje és biztonsága érdekében latba vetni s a légi flottát csak hová védelmi eszköznek tekinteni.

Eppen ezért hat meglepetésként, hogy a Times annak szükségességét hangoztatja, hogy indítsák meg a tárgyalást Németországgal s a versaillesi kényszereken alapuló béke helyett állítsanak meg egyezségen alapuló békét.

Párizs, május 3. A Temps szerint a velencei értekezlet három napon át fog tartani. Célja, hogy az olasz kormány megismerje Ausztria és Magyarország szándékait a római konferenciát illetően. A lap nem fűz vérmes várakozásokat a római tanácskozások elé.

Lyon, május 3. (Rador.) Eduard Herriot a következő táviratot kapta Potemkin szovjetnagykövettől: Annak az okmányoknak aláírásakor, amely országaink között lefekteti az európai béke érdekében kifejtendő együttműködés alapjait, gondolatom önhöz irányul, aki a közöledésnek nagy barátja és kezdeményezője.

Herriot így válaszolt: Kimondhatatlanul meghatótt az ön távirata és az a gondolat, amely önt áthatotta abban a pillanatban, amikor kitűnő kollégámmal, Lavallal aláírta a francia-orosz szerződést.

Berlin, május 3. (Rador.) Német diplomáciai körök szerint a párizsi paktum megkötése után is Locarno érvényben marad és ez a fontos. Kiemelik, hogy Franciaország a legnagyobb figyelmet arra fordította, hogy az új paktum mindenben respektálja Franciaország összes nemzetközi kötelezettségeit.

mániában is, Mac Donald azt az óhaját nyilvánította, hogy a Keletre utazik és Bucurestiben is néhány napot tölt. Fogadtatására már intézkedések is történtek. Az angol kormányfőt felesége és leánya kísérik utjára.

Kisorsolt állami kötvények. Bucurestiből jelentik: Ma reggel a pénzügyminisztériumban folytatták a zorszájfejlesztési kölcsön kötvényeinek kisorsolását. 3 milliót nyert a 323332 számú kötvény, míg 1—1 milliót nyertek 1923939 és 226038, 500.000 lejt a 1669283, 2799058, 527680 és 250.000 lejt a 1817357, 68386, 857691, 988570 sz. kötvények.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baroa L. Pop 14. Telefon: 9-77.

CENZURAT

TÖBBET ÉR

egy újságírósorsjegy,
mint 50 Lei

MERT NYERHET VELE

250.000, 50.000, 10.000,
stb, lejt készpénzben a
május 12-iki húzásokon,
mely Clujon lesz megtartva

Sorsjegyek mindenütt kaphatók!

Taxa postala
plătite in nun
No. 224713/928

10. Telefon: 9-77
Havonta 110, ne
évre 600, egészé
földre: Havonta
félre 12, egészé
detések díjszabás
KKELET az erde
dóság egyetlen
Cikkünk utányo
rás megjelölésé

Az argesi ve

Arges megyében
tak, mely a korn
meglepetéssel vég
De meglepetésse
tási sikert Vaida
hány hive ebben a
A választásokor
raszpárt főlényes
vazatok száma f
vazatainak a szür
két nagy párt l
osztottak is meg.
A numerus val
részt a választás
jkkal igyekező
parasztpárt erejét
A mai viszony
demokratának sz
választási sikere
legmegnyugtatóbb

Igazolja azt, ho
detett szélsőjobb
tak be a tömege
párt hatalmas s
gyökereket ereszt
galmakkal és div
val lehesen meg
De jelentős sike
Arges megye a
nak, a Bratianu-
Bratianu Dinu, a
is résztvett a vá
A nemzeti par
tikai sikert köny
pokban a harmad
Nincs riórt kü
nunk magunkna
illetően. Nem v
adott esetben le
akarni vonni mag
jelszavainak hatá
Nem mint a kis
nézve pozitív jel
az argesmegyei v
Inkább azt a v
ségeknél kiemel
reagálnak külön
jessen szélsőséges
szavakra, amelye
felforgatását igé
Ez a negatívum
tató, de legalább
jelentőség.

De jelentős sike
Arges megye a
nak, a Bratianu-
Bratianu Dinu, a
is résztvett a vá

A nemzeti par
tikai sikert köny
pokban a harmad
Nincs riórt kü
nunk magunkna
illetően. Nem v
adott esetben le
akarni vonni mag
jelszavainak hatá
Nem mint a kis
nézve pozitív jel
az argesmegyei v
Inkább azt a v
ségeknél kiemel
reagálnak külön
jessen szélsőséges
szavakra, amelye
felforgatását igé
Ez a negatívum
tató, de legalább
jelentőség.

Nem mint a kis

nézve pozitív jel
az argesmegyei v
Inkább azt a v
ségeknél kiemel
reagálnak külön
jessen szélsőséges
szavakra, amelye
felforgatását igé
Ez a negatívum
tató, de legalább
jelentőség.

Elemi katas

Négy éve dul r
és politika válsá
száma nagyobb,
kor egy-egy hábo
Köröskörül a
berek ének, e
infernális borzalm

A korszak, am
mint tragikus: g
technika szünetl
napra növeli a k
szerecsétiensége
pusztulás jelzi a
S mintha a t
az emberi tevék
létrehozott rom
kat: ő maga is e
fenyegetésben rá
rakényszerített
mei felszabadulh
tal adja vissza r
reknek, melyet a
togatnak.

A minden fau
mészárlást előké
kaként szerte a
zudulnak az em
ban is utánozni
sokat, amelyeket
zeleto készít elő
raaradványainak

A Formosa sz
földregés, az é
Amerikában pus
tavaszi rügyekre
lamai — olyan
emberek testi
egy-egy modern
retéit is felülm
Mindaz pedig